

ИСТРАЖИВАЊЕ ПОКРАЈИНСКОГ ЗАШТИТНИКА ГРАЂАНА – ОМБУДСМАНА

**ЗАСТУПЉЕНОСТ ЈЕЗИКА НАЦИОНАЛНИХ МАЊИНА
У СЛУЖБЕНОЈ УПОТРЕБИ НА ЗВАНИЧНИМ ИНТЕРНЕТ-
ПРЕЗЕНТАЦИЈАМА ПОКРАЈИНСКИХ ОРГАНА
И ЈЕДИНИЦА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ**

Нови Сад, 2018. године

САДРЖАЈ

УВОД.....	3
ПРАВНИ ОКВИР	4
I - ОРГАНИ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ	6
II - ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ.....	13
ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА	41

УВОД

Влада Републике Србије је 2004. године усвојила Стратегију реформе државне управе, према којој је један од основних принципа реформе техничко-технолошко осавремењавање рада државне управе, применом достигнућа модерних информационо-комуникационих технологија. Две године касније донета је и Стратегија развоја информационог друштва у Републици Србији¹, којом је потврђен државни интерес да се у свим развојним стратегијама посвети посебна пажња информационом и комуникационим технологијама, а реформисана и модернизована е-управа је одређена као један од кључних елемената свеукупне транзиције. Исте године је и Скупштина АПВ донела Одлуку о стратегији реформе и развоја покрајинске управе², према којој стубове покрајинске стратегије представљају подизање административног капацитета управе, мере за јачање људских ресурса, антикорупцијске мере и транспарентност, те модернизација, а основни принципи е-управе су равноправан приступ за све (јавни сервиси морају бити доступни свим грађанима под једнаким условима у електронском облику), спречавање дигиталне поделе и заштита људских и мањинских права (поштовање општих људских и мањинских права и спречавање дискриминације грађана на основу социјалних разлика у погледу прихода, техничких знања, рода, старости, религије, националне припадности итд.).

Према Стратегији, самобитност и посебност Војводине је заснована великим делом на њеном језичком, културном и етничком богатству и разноликости. Очување и развијање ове националне, културне и језичке различитости и баштине, као и обезбеђивање пуне језичке и националне равноправности представља темељну вредност наше покрајине. Обезбеђивање језичке и националне равноправности представља принцип који треба доследно уважавати и у процесу реформе покрајинске управе, поготово ако се узме у обзир да је остваривање овог принципа у контакту са грађанима, у свакодневном животу најприсутније кроз рад покрајинских органа управе. Службена употреба језика и писма националних мањина је највиши ниво остваривања језичких права, али подразумева и строге законске обавезе за органе власти, које изискује изузетне напоре. Треба омогућити што ширу могућност усмене и писмене комуникације покрајинских органа управе и грађана, на језицима националних мањина у службеној употреби.

Примену овог принципа ради остваривања вишејезичности, неопходно је доследно обезбедити и у случају јавних натписа у просторијама покрајинске управе, као и у процесу остваривања права грађана на слободан приступ информацијама. Потребно је обезбедити да се конкурси заједно са обрасцима објаве и обезбеде на свим службеним језицима. Исто се односи и на информације од јавног значаја које се објављују на веб-сајтовима органа управе.

Развој система е-управе представља стратешки циљ и у свакој јединици локалне самоуправе и кључни је фактор за њено укључивање у савремено информационо друштво XXI века. Јавни сектор

---

¹ „Службени гласник РС“, број 87/06

² „Службени лист АПВ“, број 14/06

мора бити оријентисан ка грађанима и привредним субјектима и да са свима њима као корисницима (а уједно и финансијерима) јавних услуга успостави савремену интернет-комуникацију и обезбеди им пружање квалитетне, брзе и доступне услуге.

Ради провере реализације поменутих стратешких циљева и једнаке доступности електронских услуга како припадницима већинског народа, тако и припадницима националних мањина, Покрајински заштитник грађана – омбудсман (у даљем тексту: Покрајински омбудсман) је у другој половини 2018. године спровео истраживање, у оквиру којег је прегледао званичне интернет-презентације Скупштине АПВ, Покрајинске владе и покрајинских органа управе, те презентације јединица локалне самоуправе на територији Аутономне покрајине Војводине у циљу упознавања структуре и садржаја основних информација које њихов сајт нуди, те обима и врсте услуга електронске управе, са посебним нагласком на заступљеност садржаја на језицима и писмима националних мањина који су на територији одређене јединице локалне самоуправе у службеној употреби, у светлу остваривања права припадника националних мањина на обавештеност на матерњем језику и права на службену употребу њиховог језика и писма.

ПРАВНИ ОКВИР

Уставом Републике Србије³ се јемче, и као таква, непосредно примењују људска и мањинска права зајемчена општеприхваћеним правилима међународног права, потврђеним међународним уговорима и законима (члан 18.), која јемства служе очувању људског достојанства и остварењу пуне слободе и једнакости сваког појединца (члан 19.), забрањује се свака врста дискриминације (члан 21. и 76.) и гарантује право на очување посебности националних мањина (члан 79.), међу које спада и право на коришћење свог језика и писма.

Право на употребу мањинских језика у приватном и јавном животу је неотуђиво право које је у сагласности са начелима Међународног пакта о грађанским и политичким правима (1966) и одредбама Европске повеље о регионалним или мањинским језицима (1992), која је отворила пут за употребу тих језика не само у комуникацији грађана са органима власти, већ и у самом раду администрације (члан 10 – Административне власти и јавне службе)⁴.

Законом о службеној употреби језика и писама⁵ је предвиђено да се службеном употребом језика и писама сматра нарочито употреба језика и писама у усменом и писменом општењу органа и организација међусобно, као и са грађанима; вођењу поступка за остваривање и заштиту права, дужности и одговорности грађана, вођењу прописаних евиденција од стране општинских органа и организација, издавању јавних исправа, остваривању права, дужности и одговорности радника из

---

³ „Службени гласник РС“, број 98/06)

⁴ „Службени лист СЦГ – Међународни уговори“, број 18/05)

⁵ „Службени гласник РС“, број 45/91, 53/93, 67/93, 48/94, 101/05 – др. закон, 30/10, 47/18 и 48/18 – испр.

рада, а службеном употребом језика и писама сматра се и употреба језика и писама при исписивању назива места и других географских назива, назива тргова и улица, назива органа, организација и фирми, објављивању јавних позива, обавештења и упозорења за јавност, као и при исписивању других јавних натписа (члан 3.).

Поменути закон обавезује јединицу локалне самоуправе да својим статутом уведе у равноправну службену употребу језик и писмо националне мањине уколико проценат припадника те националне мањине у укупном броју становника на њеној територији достиже 15% према резултатима последњег пописа становништва. У насељеним местима у јединицама локалне самоуправе, у којима проценат припадника одређене националне мањине у укупном броју становника на територији насељеног места достиже 15% према резултатима последњег пописа становништва, имена органа који врше јавна овлашћења, називи јединица локалне самоуправе, насељених места, тргова и улица и други топоними исписују се и на језику дотичне националне мањине, према њеној традицији и правопису, и у случају да језик те националне мањине није у службеној употреби на територији јединице локалне самоуправе. У смислу овог закона, службена употреба језика и писама подразумева нарочито коришћење језика националних мањина у управном и судском поступку и вођење управног поступка и судског поступка на језику националне мањине; употребу језика националне мањине у комуникацији органа са јавним овлашћењима са грађанима; издавање јавних исправа и вођење службених евиденција и збирки личних података на језицима националних мањина и прихватање тих исправа на тим језицима као пуноважних; употребу језика националних мањина на гласачким листићима и бирачком материјалу; употребу језика националних мањина у раду представничких тела (члан 11.).

Сличне одредбе садржи и Закон о заштити права и слобода националних мањина⁶, који у члану 11а. регулише објављивање закона на језицима националних мањина, а у члану 11б. предвиђа да се прописи аутономне покрајине објављују на језицима националних мањина у складу са статутом и општим актима аутономне покрајине, а прописи јединица локалне самоуправе у складу са статутом и општим актима јединица локалне самоуправе, у складу са законом.

Члан 17. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинском заштитнику грађана – омбудсману⁷ прописује да омбудсман континуирано надгледа и прати примену међународних уговора, стандарда и прописа из области људских права и на основу прикупљених информација предлаже мере за побољшање стања у области заштите и унапређења људских права, а члан 18. да омбудсман спроводи истраживања како би стекао увид у стање људских права, идентификовао проблеме и формулисао препоруке у циљу остваривања, заштите и унапређења људских права.

---

⁶ „Службени лист СРЈ“, број 11/02, „Службени лист СЦГ“, број 1/03 – Уставна повеља, „Службени гласник РС“, број 72/09 – др. закон, 97/13 – одлука УС и 47/18)

⁷ „Службени лист АПВ“, број 37/14

I - ОРГАНИ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

У овом делу су обрађене званичне интернет-презентације покрајинских органа, односно Скупштине Аутономне покрајине Војводине, Покрајинске владе и покрајинских секретаријата. Покрајински секретаријати су представљени по редоследу по ком су наведени у Покрајинској скупштинској одлуци о покрајинској управи⁸.

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

Члан 7. Статута Аутономне покрајине Војводине⁹ утврђује да вишејезичност, вишекултуралност и слобода вероисповести представљају вредности од посебног значаја за АП Војводину, те да АП Војводина, у оквиру својих надлежности, подстиче и помаже очување и развијање вишејезичности и културне баштине националних мањина - националних заједница које у њој живе и посебним мерама и активностима помаже међусобно упознавање и уважавање језика, култура и вероисповести у АП Војводини. У члану 24. је предвиђено да су поред српског језика и ћириличног писма, у органима АП Војводине у равноправној службеној употреби и мађарски, словачки, хрватски, румунски и русински језик и њихова писма, у складу са законом, као и да у оквиру својих надлежности органи АП Војводине предузимају мере у циљу доследног остваривања законом уређене службене употребе језика и писама националних мањина - националних заједница.

Према члану 8. Покрајинске скупштинске одлуке о Скупштини Аутономне покрајине Војводине¹⁰, у раду Скупштине, поред српског језика и ћириличног писма, у равноправној службеној употреби су и мађарски, словачки, хрватски, румунски и русински језик и њихова писма, у складу са законом. Члан 3. Пословника о раду Скупштине Аутономне покрајине Војводине¹¹ предвиђа да су у раду Скупштине, поред српског језика и ћириличног писма, у равноправној службеној употреби и мађарски, словачки, хрватски, румунски и русински језик и њихова писма, у складу са Статутом. У члану 217. Пословника је утврђено да Скупштина има интернет страницу, чији се садржај ближе уређује упутством које доноси генерални секретар Скупштине, по претходно прибављеном мишљењу одбора надлежног за информисање.

Званична интернет-презентација Скупштине АП Војводине се налази на адреси www.skupstinavojvodine.gov.rs и на почетној страни су означене следеће главне категорије (и секције): Скупштина АПВ (О Скупштини, Симболи АПВ, Међурегионална сарадња, Скупштина АПВ

---

⁸ „Службени лист АПВ“, број 37/14

⁹ „Службени лист АПВ“, број 20/14

¹⁰ „Службени лист АПВ“, број 28/14

¹¹ „Службени лист АПВ“, број 37/14

као оснивач, Приступ информацијама од јавног значаја, Информатор о раду, Јавне набавке, Корисне информације, Историјат, Галерија и Линкови), Организација (Председник, Колегијум Скупштине, Потпредседници, Посланичке групе, Посланици, Одбори и друга радна тела, Покрајински савет за безбедност, Неформалне групе, Генерални секретар и заменик генералног секретара, Архива), Седнице (О седницама, Седнице, сазив 2016-, Архива), Акти (Донети акти, Акти Одбора за административна и мандатна питања, Предлози упућени Народној скупштини Србије, Основни акти АП Војводине и Одлуке Уставног суда), Служба (Унутрашња организација и шема, Документа, Јавне набавке Службе и Конкурси), Медији (Саопштења, Најава догађаја, Архива саопштења, RSS пријављивање и Пријава на мејлинг листу) и категорија Контакт. У доњем делу странице су посебно издвојене секције Посланици, Статут АПВ, Донета акта и Галерија.

На горњем рубу интернет-странице су опције за преглед сајта: српски-ћирилица, српски-латиница, мађарски, словачки, хрватски, румунски, русински и енглески и комплетан садржај скупштинске интернет презентације је преведен и доступан на свим наведеним језицима (са изузетно ретким одступањима у погледу ажурности појединих текстова).

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

Покрајинском скупштинском одлуком о Покрајинској влади¹² је предвиђено да је рад Покрајинске владе је јаван, да је Покрајинска влада дужна да јавности омогући увид у свој рад, према пропису којим се уређује слободан приступ информацијама од јавног значаја и Пословнику, те да Покрајинска влада обавештава јавност о свом раду давањем информација средствима јавног информисања, одржавањем конференција за штампу и стварањем других услова за упознавање грађана са радом Покрајинске владе (члан 4.). Члан 30. прописује да поред српског језика, ћириличног писма, Покрајинска влада у свом раду обезбеђује равноправну службену употребу мађарског, словачког, хрватског, румунског и русинског језика и њихових писама, у складу са законом.

Званичан интернет-сајт Покрајинске владе се налази на адреси www.vojvodina.gov.rs. На почетној страни су понуђене категорије: Покрајинска влада (надлежности владе, председник и чланови Покрајинске владе), Секретаријати (са основним подацима о сваком покрајинском секретаријату, биографијом покрајинског секретара, контактима и актуелним активностима секретаријата), О Војводини (основни подаци са посебном секцијом о Бановини и симболима покрајине), Прес биро (најаве, вести, архива и акредитација новинара), Мултимедија (фото, видео и аудио записи), Документа (Информатор о раду, Конкурси, Резултати конкурса, Општа документа) и Контакт. На почетној страни су издвојене и најновије и остале вести, најаве догађаја и саопштења са седница Покрајинске владе.

---

¹² “Службени лист АПВ”, број 37/14

Интернет-презентација Покрајинске владе је доступна на српском језику (ћириличка и латиничка варијанта). Назначена је и опција за енглески језик, код које се понуђене секције негде разликују од варијанте на српском језику, има извесних одступања у погледу обима и садржаја. Ниједан текст са сајта није преведен на језике националних мањина који су у службеној употреби у раду покрајинских органа.

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ПОЉОПРИВРЕДУ, ВОДОПРИВРЕДУ И ШУМАРСТВО

Званична интернет-презентација Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство се налази на адреси www.psp.vojvodina.gov.rs. На почетној страни су доступне категорије: О нама (надлежност секретаријата и организационе јединице), Вести (новости и најаве), Конкурси/Јавни огласи/Јавне набавке (са резултатима спроведених конкурса), Документа (информатор о раду, обавештења, анализе, правилници, планови развоја), ГИС (мапа ловишта, конкурси, инспекција, систем за извештавање), Сервиси (контрола плодности пољопривредног земљишта, матична књига биљне производње), Галерија, Линкови и Контакт. На почетној страни су издвојене секције: Новости, Најаве, Конкурси, „Питајте секретара“, као и линкови за фондове и агенције, саветодавне службе и јавна предузећа. Сајт је израђен само на српском језику, а понуђене су опције за мобилну верзију и за латиничко писмо.

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ОБРАЗОВАЊЕ, ПРОПИСЕ, УПРАВУ И НАЦИОНАЛНЕ МАЊИНЕ – НАЦИОНАЛНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ

Адреса званичне интернет-презентације Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице је www.puma.vojvodina.gov.rs. На почетној страни се налазе следеће категорије: О нама (функционери, службеници на положају, организациона структура, делокруг рада, организационе јединице), Вести (вести, конкурси, јавне набавке, јавни позиви, архива вести и писање медија), Сервиси (лиценце за рад, стране школске исправе, стручни, правосудни и језички испити, судски тумачи, сагласност на употребу грба, сагласност на печате, оснивање предшколских установа, службене евиденције), Пројекти (актуелни пројекти, партнери, завршени пројекти, учесници и награђени), Документи (документи, формулари, информатор о раду, „Службени лист АПВ“, архива), Надлежности АПВ (база надлежности, делокруга и овлашћења), Линкови и Контакти. На дну стране су посебно издвојене секције: Послови секретаријата (Конкурси, Службени лист АПВ, Формулари, захтеви, Правосудни испит, Термини правосудног испита, Државни стручни испити), образовање (“Секретаријат ближи школским клупама”, Признање „Др Ђорђе Натшевић”, Лиценце за рад, Стране школске исправе,

Стручни испит за секретаре установа, Установе образовања, Школски календар), У потреба језика (Регистар судских тумача, Службена употреба језика, Традиционални називи насељених места) и Информације (Контакт, Информатор о раду, Службене евиденције, FAQ – Питања и одговори, еКонкурси и Медији о нама).

Сајт секретаријата је израђен на српском језику у ћириличној и латиничкој варијанти, на свим језицима националних мањина који су у службеној употреби у раду покрајинских органа, као и на енглеском језику. Дакле, са занемарљивим разликама и изузецима, целокупан садржај званичне презентације секретаријата је доступан на мађарском, румунском, русинском, словачком и хрватском језику.

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА КУЛТУРУ, ЈАВНО ИНФОРМИСАЊЕ И ОДНОСЕ С ВЕРСКИМ ЗАЈЕДНИЦАМА

Званична веб-презентација Покрајинског секретаријата за културу, јавно информисање и односе са верским заједницама се налази на *адреси* www.kultura.vojvodina.gov.rs. Основне категорије на почетној страни су: Вести, О Секретаријату (надлежности, Кабинет секретара, помоћници секретара), Сектори, Конкурси (конкурси и конкурсна документација из области културе, јавног информисања и цркава и односа са верским заједницама, решења, обавештења), Јавне набавке, Услуге (дозвола за изношење предмета у иностранство, коришћење архивске грађе, просторни планови, задужбине, фондови и фондације), Документа (Правилник о систематизацији и организациона структура, Библиотеке, План рада инспекције, Финансијски план, Упутство за примену ЗУП-а, Остала документа) и Контакт. Сајт секретаријата је сачињен само на српском језику, а понуђена је могућност избора латиничког писма.

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ЗДРАВСТВО

Званична интернет-презентација Покрајинског секретаријата за здравство се налази на адреси www.zdravstvo.vojvodina.gov.rs. У горњем делу насловне стране су категорије: О нама, Санитарна инспекција, Информатор о раду, Документи, Конкурси, Контакти и Пројекти, а на левој страни мени, у којем се могу изабрати следећи садржаји: Секретаријат (организациона шема, секретар, заменик секретара, подсекретар, помоћници секретара), Делатност, Сектори, Вести, Пројекти, Линкови и Контакт. Сајт је доступан само на српском језику и ћириличком писму (мада су неки наслови – нпр. називи докумената који се могу преузети – написани латиничким писмом).

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА СОЦИЈАЛНУ ПОЛИТИКУ, ДЕМОГРАФИЈУ И РАВНОПРАВНОСТ ПОЛОВА

Адреса званичне интернет-презентације Покрајинског секретаријата за социјалну политику, демографију и равноправност полова је www.socijalnapolitika.vojvodina.gov.rs. На насловној страни су актуелности и следеће категорије: О нама (делатност, руководиоци, сектори, шематски приказ, радна тела), Услуге (установе социјалне заштите, инспекције социјалне заштите, лиценцирање, списак издатих забрана за рад), Информатор, Документа (треће дете, БМПО, обрасци за извештаје, правилници), Јавне набавке, Конкурси, Мултимедија, Линкови и Контакт. Посебно су издвојене секције Радна тела, Треће дете, Вести, Пријави насиље (доступно на свим језицима националних мањина који су у службеној употреби), Програм развоја АПВ, Конкурси и Дан отворених врата. Сајт је израђен на српском језику, ћириличким писмом. Постоји опција за избор енглеског и мађарског језика, али је мађарски превод машински, неразговетан и практично бескорисан.

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ФИНАНСИЈЕ

Званична интернет-презентација Покрајинског секретаријата за финансије се налази на адреси www.psf.vojvodina.gov.rs. Садржај је распоређен по следећим категоријама: О нама (Покрајински секретаријат за финансије, покрајинска секретарка, изабрана и постављена лица, организациона структура), Информатор, Документа (буџет, трезор, фискални показатељи), Конкурси и услуге (конкурси, јавни позив, приступ информацијама од јавног значаја, прибављање података из службених евиденција), Линкови и Контакт. Сајт је израђен на српском језику, а постоји могућност избора ћириличног или латиничког писма. Од свих садржаја, једино је Информатор о раду Покрајинског секретаријата за финансије је доступан на свим језицима националних мањина који су у службеној употреби у раду покрајинских органа.

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА РЕГИОНАЛНИ РАЗВОЈ, МЕЂУРЕГИОНАЛНУ САРАДЊУ И ЛОКАЛНУ САМОУПРАВУ

Званична презентација Покрајинског секретаријата за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу се налази на веб-адреси www.region.vojvodina.gov.rs. Насловна страна је мозаично састављена од четвороугаоника са три издвојене актуелне вести, логотипом секретаријата и следећим темама: Вести, Информатор, Документа, О нама, Конкурси, ЕУ . at 2018, Буџет АПВ, Јавне набавке, Услуге и пројекти, Медиа (*sic!*) и Контакт. Сајт је израђен само на српском језику, ћириличким писмом. У секцији Документа се могу преузети споразуми потписани са другим регијама, али су и они доступни само на српском језику.

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА УРБАНИЗАМ И ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Веб-сајт Покрајинског секретаријата за урбанизам и заштиту животне средине се налази на адреси www.ekourbapv.vojvodina.gov.rs са напоменом да је страница у припреми. На насловној страни су постављене категорије Секретаријат, Вести, Документи, Услуге, Информатор, Мултимедија, Линкови. Питања и одговори и Контакт. Посебно су издвојене секције Јавне набавке, Јавни увид, Дозволе (ИРРС и отпад), Процена утицаја на животну средину, Мониторинг животне средине, Инспекцијски послови, Буџет и Програм развоја АПВ. Сајт је доступан само на српском језику, уз могућност избора ћириличног или латиничког писма.

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ВИСОКО ОБРАЗОВАЊЕ И НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКУ ДЕЛАТНОСТ

Званична интернет-презентација Покрајинског секретаријата за високо образовање и научноистраживачку делатност се налази на адреси www.apv-visokoobrazovanje.gov.rs. На насловној страни су постављене категорије Вести, О секретаријату, Сектори, Документи, Конкурси, Јавне набавке и Контакти, а посебно су издвојене секције Картон научног радника, Кобсон, Информатор, Информације од јавног значаја, Питања и одговори, Линкови и Архива. Почетна страница и сви садржаји су на српском језику, ћириличким писмом, са изузетком секције Кобсон, која је доступна и у латиничкој верзији, као и секције Картон научног радника, која је, пак, израђена само латиничким писмом.

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ЕНЕРГЕТИКУ, ГРАЂЕВИНАРСТВО И САОБРАЋАЈ

Адреса званичног интернет-сајта Покрајинског секретаријата за енергетику, грађевинарство и саобраћај је www.psemr.vojvodina.gov.rs. На почетној страни се уз актуелности налазе следеће категорије: Секретаријат, Услуге, Јавне набавке, Конкурси, Документи, Студије, Мултимедија и Контакт. Омогућен је и брзи приступ подацима о секретаријату, јавним набавкама, стручним испитима, као и „Данима енергетике“, Геолошкој карти истражних и експлоатационих подручја на територији АПВ, Катастру напуштених копова АПВ, Буџету АПВ, Водичу за инвеститоре, Покрајинском јавном правобранилаштву и Агенцији за енергетику Републике Србије. Сајт је израђен на српском језику и доступан је како на ћириличком, тако и латиничком писму.

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА СПОРТ И ОМЛАДИНУ

Званична интернет-презентација Покрајинског секретаријата за спорт и омладину се налази на адреси www.sio.vojvodina.gov.rs. На почетној страни су следеће категорије: Вести, Спорт, Омладина, Конкурси, Документи, Информатор, Линкови, О нама и Контакти. Посебно су издвојене секције: Конкурси 2018. године (по областима), Пројекат „Active Girls”, Програм развоја спорта у АПВ, Омладинска политика, СОШОВ и еСавези. Званичан сајт је израђен на српском језику у ћириличној и латиничкој варијанти. Информатор о раду секретаријата је доступан и на свим језицима националних мањина који су у службеној употреби у раду покрајинских органа.

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ПРИВРЕДУ И ТУРИЗАМ

Званична веб-страница Покрајинског секретаријата за привреду и туризам се налази на адреси www.spriv.vojvodina.gov.rs. На почетној страни су понуђене категорије О нама, Вести, Информатор, Документи, Буџет, Конкурси, Јавне набавке, Линкови и Контакт. Омогућен је и директан приступ тексту Покрајинске скупштинске одлуке о Програму развоја туризма у АП Војводини за период 2018 - 2022. године, Покрајинског акционог плана запошљавања у АП Војводини за 2018. Годину, те новим конкурсима и одлукама по конкурсима секретаријата. На насловној страни су посебно издвојене и следеће секције: Радна група за сарадњу са окружним и координацију инспекцијског надзора у АПВ, линк за Развојни фонд Војводине, Пројекте Европске уније, Туристичкој организацији Војводине, ВИП-у, Гранцијском фонду Војводине, Информативном центру за пословну стандардизацију и сертификацију, Фонду европских послова и Едукативном центру. Званичан сајт секретаријата је израђен само на српском језику, а доступан је у ћириличној и латиничкој верзији.

II - ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

Овај део садржи појединачан приказ сајтова јединица локалне самоуправе (општина и градова), азбучним редоследом. Прво су дати подаци Републичког завода за статистику о броју становника и националној структури према попису из 2011. године, изражени бројчано и процентуално (како би се упоредили са законском обавезом увођења језика и писма националне мањине у службену употребу). Следи попис насељених места која су у саставу одређене јединице локалне самоуправе, те преглед одредаба статута којима је регулисана службена употреба језика и писама на њеној територији, односно у појединим насељеним местима. Целовитости ради, дати су подаци и за оне општине у којима је у службеној употреби само српски језик (и ћирилично писмо). У тексту се затим наводи веб-адреса на којој је постављена званична презентација одређене јединице локалне самоуправе са прегледом основних категорија почетне стране и постављених садржаја, нарочито у погледу оних секција које су од непосредног интереса за грађане (е-управа, пореска администрација, виртуелни матичар, бирачки списак, заштитник грађана и сл.).

АДА

Општина Ада има 16.991 становника, од тога 2.956 Срба (17%) и 12.750 Мађара (75%). Члан 3. Статута општине Ада ("Службени лист општине Ада", број 27/08, 14/09 и 9/13) предвиђа да територију Општине, утврђену законом, чине насељена места Ада, Мол, Утрине и Оборњача. Члан 5. прописује да је на територији Општине у службеној употреби српски језик и ћирилично писмо и мађарски језик и писмо, а да ће се примена латиничног писма српског језика уредити према одредбама одлуке Скупштине Аутономне покрајине Војводине.

Званична интернет-презентација општине се налази на адреси www.ada.org.rs и на почетној страни се налазе следеће целине: Вести, Службени листови, Услужни центар (у падајућем менију: Породиљска права, Дечји додаток, Борачко-инвалидска заштита, Бирачки списак и радне књижице, Пријемне услуге, Матичар, Сарадник за послове са предузетницима, Урбанистички, грађевински, комунално-стамбени послови), Виртуални матичар (Уверење о држављанству, Извод из матичне књиге, Ценовници) и Бирачки спискови. На почетној страни су и опције: Наш град, Локална самоуправа, Инспектори, Јавна предузећа, Социјална заштита (Центар за социјални рад, Одбор за смањење сиромаштва), Пољопривреда, Култура, Образовање, Туризам, Здравство, Спорт, Медији, Удружења и организације, Верске заједнице, Ванредне ситуације, Одбрана, Сервисне информације, Мапа за инвеститоре, Братски градови, Јавни увид, Легализација објеката, Животна средина, Грађевинарство и Регистрација стамбених заједница. Посебно су издвојени: Конкурси, Листа службених лица овлашћених за вођење и приступ службеним евиденцијама, Развој општине, Комунални и грађевински формулари, Унутрашње узбуњивање, Документација за изградњу, Формулари и одлуке ЛПА, Јавне набавке, Мапа за инвеститоре, Статут и Стратегија развоја општине.

Целокупан садржај веб-странице је доступан како на српском, тако и мађарском језику, тј. на оба језика који су у службеној употреби на територији општине Ада.

АЛИБУНАР

Општина Алибунар има 20.151 становника, од тога 12.234 Срба (60%), 4.870 Румуна (24%) и 965 Словака (5%). Према Статуту општине Алибунар („Службени лист општине Алибунар“, бр. 12/08), територију општине чине насељена места Алибунар, Банатски Карловац, Владимировоц, Добрица, Иланџа, Јаношик, Локве, Николинци, Нови Козјак и Селеуш. Према члану 5. Статута, на територији општине је у службеној употреби „српски језик и ћирилично писмо, румунски језик и латинично писмо и словачки језик и латинично писмо.“

Званична веб-страница општине се налази на адреси alibunar.org.rs/next/rs/ и на почетној страници се налазе следеће опције: Насловна, Грађани и насеља (Насеља, Сервисне информације, Грађанин инспектор), Пословање (Зашто Алибунар?, Туристички потенцијали, Привредна мапа региона, Оснивање предузећа, Стратегија руралног развоја, Општина у бројкама), Локална самоуправа (Председник, Заменик председника, Скупштина, Општинско веће, Месне заједнице, Општинска управа, Службени лист, Огласи и конкурси, Јавне набавке, Јавне службе, Развојни фонд АПВ, Урбанизам, Инспекцијски надзор) и Е-управа (Грађани, Правна лица, Државна управа, Пољопривредно земљиште, Избори 2016, е-Веће). Са насловне странице су доступне: Јавне набавке, sist@m, Сервисне информације, Огласи и конкурси, Службени листови, Обједињена процедура, Информатор о раду, Избори 2016, Развојни фонд АПВ, Порези, Лицитација 2017, Одлука о Буџету 2017 и 2018 и Стамбене заједнице, као и Преглед и подношење пореских пријава, „Грађански водич кроз Одлуку о буџету“, те линк за сајт Добра управа.

Званичан сајт општине је израђен на српском језику, ћириличким писмом, без румунске и словачке варијанте. Постоји опција прегледа почетне стране на енглеском језику, али је на том језику доступан само текст о насељима под секцијом „Грађани и насеља“ и „Пословање“ (Business).

АПАТИН

Општина Апатин има 28.929 становника, од тога 18.164 Срба (62%), 3.102 Мађара (11%), 3.015 Хрвата (10%) и 1.148 Румуна (4%). Према члану 2. Статуту општине Апатин („Службени лист општине Апатин“, бр. 10/08 – пречишћен текст, 4/14 и 12/16), територију општине Апатин чине подручја насељених места Апатин, Купусина, Пригревица, Сонта и Свилојево. Према члану 7. Статута, у општини је у службеној употреби српски језик, а равноправно се употребљавају ћирилично и латинично писмо. На подручју месних заједница Купусина и Свилојево, поред

српског језика у службеној употреби је и мађарски језик и писмо, а на подручју месне заједнице Сонта и хрватски језик и писмо.

Званична презентација општине је доступна на адреси www.soapatin.org и на почетној страници се налазе линкови за месне заједнице (Купусина, Пригревица, Сонта, Свилојево) и основне категорије: Локална самоуправа, Скупштина општине, Сервиси грађана, Услуге, Документи, Инвестиције и Контакт. Постоје и секције: Вести о Апатину, Видео галерија и Фото галерија. Под категоријом „Важни линкови“ наведени су: Информатор о раду, Информације од јавног значаја, Документи, Јавне набавке, Буџет, Службени лист, Огласи, Планови, Канцеларија за младе, Канцеларија за родну равноправност, О систему 48, Обједињена процедура, Пољопривреда и Вебмејл.

Сајт је израђен само на српском језику, а доступан је како на ћириличком, тако и латиничком писму (у складу са Статутом). На мађарском језику су израђени само написи са основним подацима о Купусини и Свилојеву. На хрватском језику на сајту општине нема никаквих садржаја.

БАЧ

Општина Бач има 14.405 становника, од тога 6.750 Срба (47%), 2.845 Словака (20%), 1.209 Хрвата (8%) и 958 Мађара (7%). Према члану 3. Статута општине Бач („Службени лист општине Бач“, број 1/15 – пречишћен текст и 19/17), територију општине чине насељена места Бач, Бачко Ново Село, Биђани, Вајска, Плавна и Селенча. Према члану 5. Статута, на територији општине у службеној употреби је српски језик и ћирилично и латиничко писмо, словачки и мађарски језик и њихово писмо, на начин утврђен законом.

Званичан сајт општине се налази на адреси www.bac.rs, који на почетној страници садржи категорије: Актуелности, О општини, Привреда, Туризам, Јавне набавке, Документи, Е-услуге, Пројекти, Архива, Линкови, Контакти и Питања и одговори. За грађане су најзначајније Е-услуге, које обухватају секције: Обједињена процедура, Регистар инвеститора, Грађанска стања, Пореска администрација, Озакоњење објеката, Увид у бирачки списак, Бирачки списак, Пријава инспекцији, Приступ информацијама, Социјална заштита и Регистрација стамбених заједница.

Мада су на територији општине у службеној употреби и словачки и мађарски језик, општински сајт је израђен само на српском језику и ћириличким писмом. Неки основни подаци о општини и насељеним местима су дати још и на арапском и кинеском језику и писму.

БАЧКА ПАЛАНКА

Општина Бачка Паланка има 55.528 становника, од тога 43.843 Срба (79%), 5.047 Словака (9%) и 1.356 Мађара (2%). Према члану 2. Статута општине Бачка Паланка („Службени лист општине Бачка

Паланка, број 24/13 – пречишћен текст), територију општине чине насељена места Бачка Паланка, Визић, Гајдобра, Деспотово, Младеново, Карађорђево, Нештин, Нова Гајдобра, Обровац, Параге, Пивнице, Силбаш, Товаришево и Челарево. Члан 9. Статута прописује да је у општини у службеној употреби, истовремено са српским језиком и ћириличним писмом и словачки језик и латинично писмо.

Званична презентација општине се налази на адреси www.backapalanka.rs, која садржи следеће основне категорије: О граду, Сервис грађана, Локална самоуправа, Привреда, Новости и Контакт. У падајућем менију категорије „Сервис грађана“ налазе се секције: Сервисне информације, Е-матичар, Службени лист, Матичне књиге, Бирачки списак, Писарница, Порески послови, Документи, Урбанизам и грађевинарство, Регистар стамбених заједница и Избори 2016.

Супротно одредби Статута о службеној употреби језика и писама, сајт је израђен само на српском језику, а садржаји су доступни у ћириличној и латиничној верзији.

БАЧКА ТОПОЛА

Општина Бачка Топола има 33.321 становника, од тога 9.830 Срба (30%), 19.307 Мађара (58%), 254 Русина (0,8%) и 120 Словака (0,4%). Чланом 3. Статута општине Бачка Топола („Службени лист општине Бачка Топола“, број број 15/2008, 1/2009, 6/2010, 9/2012 и 12/2014) предвиђено је да територију општине чине Багремово, Бајша, Бачка Топола, Бачки Соколац, Богарош, Горња Рогатица, Гунарош, Зобнатица, Карађорђево, Кавило, Криваја, Мали Београд, Мићуново, Ново Орахово, Његошево, Оборњача, Томиславци, Панонија, Пачир, Победа, Светићево, Средњи Салаш и Стара Моравица. Члан 5. Статута прописује да је на територији општине у службеној употреби истовремено са српским језиком и ћириличним писмом и латинично писмо у складу са законом и мађарски, русински и словачки језик са својим писмом.

Званична интернет страна општине се налази на адреси www.btopola.org.rs чија почетна страна упућује на следеће категорије: Бачка Топола, Локална самоуправа (са секцијама о скупштини општине, председнику општине, општинском већу, заштитнику грађана и службеном листу), Е-услуге и Контакти. За грађане је свакако најзначајнија категорија Е-услуга, која садржи опције: Виртуелни матичар, Локална пореска администрација, Упутство за припремање буџета, Енергетски угрожени купац, Саветник за заштиту права пацијената, Пољочуварска служба, Документација за јавне набавке, Документација Опште управе, Обједињене процедуре, Инспекција, Грађевинарство, Пољопривреда, Финансије, Заштита животне средине и Озакоњење.

Са почетне странице је од докумената доступан Информатор о раду општине, Просторни план општине и остали планови, Стратегија општине, Статут, Кодекс службеника и намештеника и општински службени листови са регистром.

Сајт је израђен на српском језику у ћириличној и латиничкој варијанти, као и на мађарском језику (са изузетком једног мањег броја опција). Упркос чињеници да су на територији општине у службеној употреби још и словачки и русински језик, на сајту нема садржаја на тим језицима.

БАЧКИ ПЕТРОВАЦ

Општина Бачки Петровац има 13.418 становника, од тога 3.512 Срба (26%) и 8.772 Словака (65%). Према члану 4. Статута општине Бачки Петровац („Службени лист општине Бачки Петровац“, број 1/14 – пречишћен текст), територију општине чине насељена места која улазе у њен састав, и то: Бачки Петровац, Гложан, Кулпин и Маглић. Члан 9. Статута утврђује да је на територији општине у службеној употреби српски језик и ћирилично писмо и словачки језик и његово писмо, те да се у случају службеног коришћења латиничког писма, текст на српском језику и латиничком писму исписује после текста на ћириличком писму, испод или десно од њега.

Адреса веб-презентације општине се налази на адреси www.backipetrovac.rs и садржи категорије: Актуелности, Општина, Локална самоуправа, Сервиси грађана, Документа, Јавни позиви, Архива и Контакти. У оквиру „Сервиса грађана“ су следеће опције: Услужни центар, Матичар, Виртуелни матичар, Друштвена брига о деци, Инспекцијске службе, Обједињена процедура, Позивни центар систем 48, Животна средина, Служба бесплатне правне помоћи, Захтев за информације од јавног значаја, Комунална делатност и Регистар стамбених заједница.

Целокупна садржина сајта је доступна како на српском језику (и ћириличким и латиничким писмом), тако и словачком језику.

БЕЛА ЦРКВА

Општина Бела Црква има укупно 17.367 становника, од тога 12.715 Срба (73%), 842 Румуна (5%) и 425 Мађара (2%). Број Чеха у резултатима пописа становништва из 2011. године није посебно исказан по општинама. Приликом пописа у 2002. години у Белој Цркви је живело 814 Чеха. Према члану 3. Статута општине Бела Црква („Службени лист општине Бела Црква, број 8/08), територију општине, утврђену законом, чине насељена места које улазе у њен састав и то: Банатска Паланка, Банатска Суботица, Бела Црква, Врачев Гај, Чешко Село, Добричево, Дупљаја, Гребенац, Јасеново, Кајтасово, Калуђерово, Крушчица, Кусић и Црвена Црква. Према члану 5. Статута, на територији општине у службеној употреби је српски језик и ћирилично писмо. С обзиром да на територији општине Бела Црква живе и припадници румунске, мађарске и чешке националне мањине, у складу са законом у службеној употреби истовремено су и румунски језик и латинично писмо, чешки језик и латинично писмо и мађарски језик и латинично писмо.

Официјелна презентација општине се налази на адреси www.belackva.rs и на насловној страни се налазе вести, те опције: Град, Управа, Савет за здравље, Месне заједнице, Документа, Манифестације, Адресар и Контакт. Под категоријом „Управа“ се могу наћи секције: Председник и заменик председника општине, Председник и заменик председника, те секретар Скупштине општине, Начелник општинске управе, Општинско веће и Одборници. У падајућем менију категорије „Месне заједнице“ су насељена места са подацима о броју становника према попису из 2002. године. Под категоријом „Документа“ се налази Информатор о раду, План јавних набавки, Одлука о општинској праву, Статут, Просторни план и регистри грађевинских дозвола. Не постоји уочљив линк за обраћање грађана општинским службама.

Сајт је израђен само на српском језику, категорије су исписане ћириличким писмом. Неке категорије у бочном менију, а у вестима неки наслови написани су латиницом, а припадајући текст ћириличким словима. Ниједан садржај веб-сајта није доступан ни на румунском, на мађарском, нити на чешком језику, мада су у службеној употреби на територији општине.

БЕОЧИН

Општина Беоцин има 15.726 становника, од тога 10.956 Срба (70%), 1.422 Рома (9%), 830 Словака (5%) и 557 Хрвата (3,5%). Према члану 3. Статута („Службени лист општине Беоцин“, број 7/2011 – пречишћени текст) територија општине је утврђена законом којим се уређује територијална организација Републике Србије и њу чине следећа насељена места: Раковац, Беоцин, Черевих, Баноштор, Сусек, Луг, Свилош и Грабово са својим катастарским општинама. Члан 8. утврђује да је у општини службеној употреби српски језик и ћирилично писмо, а у насељеном месту Луг у службеној употреби је и словачки језик и латинично писмо.

Званична презентација општине се налази на веб-адреси www.beocin.rs која на насловној страни садржи Добродошлицу (вести, мапа, галерија и контакти), те категорије Грађани (увид у бирачки списак, култура, спорт, образовање и здравство), Локална самоуправа (председник и заменик председника општине, председник и заменик председника скупштине општине, чланови општинског већа, скупштина општине, месне заједнице, општинска управа), затим Привреда и Јавна предузећа.

Сајт је доступан на српском језику и ћириличној и латиничкој варијанти. Мада је у месној заједници Луг у службеној употреби и словачки језик и писмо, на званичном сајту општине нема текстова на том језику.

БЕЧЕЈ

Општина Бечеј има укупно 37.351 становника, од тога 15.451 Србина (41%) и 17.309 Мађара (46%). Члан 3. Статута општине („Службени лист општине Бечеј“, број 2/2014 – пречишћен текст) утврђује

да територију општине чине насељена места Бечеј, Бачко Градиште, Бачко Петрово Село, Милешево и Радичевић. Према члану 6. Статута, на територији општине у службеној употреби су српски језик са ћириличким и латиничким писмом и мађарски језик и његово писмо, на начин утврђен Уставом, законом и овим Статутом.

Официјелна веб-презентација општине се налази на адреси www.becej.rs на чијој се почетној страни може приступити категоријама: Сервис грађана, Јавне набавке, Документа, Конкурси и обавештења. На почетној страни су видно назначене и посебне секције које се односе на Информатор о раду општине Бечеј, буџет, виртуелног матичара и јавну расправу о нацртима одлука локалне самоуправе.

Преко категорије Сервис грађана доступне су опције Кол-центар, Онлајн провера уписа у бирачки списак, Онлајн наручивање извода из матичних књига, Одељење за општу управу и друштвене делатности, Привреда, Локална пореска администрација, Информације од јавног значаја, Урбанизам и грађевинарство, Становање, Комунални и саобраћајни послови, Инспекцијски надзор, Имовинско-правни послови, Заштита животне средине и Просветни инспектор.

Општински сајт је израђен на српском језику у ћириличној и латиничкој верзији, као и на мађарском језику. Додуше, на почетној страници се нуди и опција прегледа сајта на енглеском језику, али презентација не садржи написе на том језику.

ВРБАС

У општини Врбас живи 42.092 становника, од тога 23.251 Србин (55%), 7.353 Црногорца (17%), 3.375 Русина (8) и 2.464 Мађара (6%). Према члану 2. Статута општине Врбас („Службени лист општине Врбас“, број 35/17), територију општине чине насељена места Врбас, Бачко Добро Поље, Куцура, Равно Село, Змајево, Савино Село и Косанчић. Чланом 13. Статута је утврђено да је у општини у службеној употреби српски језик, ћирилично писмо, русински и мађарски језик и њихово писмо, на начин утврђен Уставом, Законом и Статутом.

Званични интернет-портал општине се налази на адреси www.vrbas.net, а на почетној страници су категорије Општина, Локална самоуправа, Invest In, Е-управа и Инфо. Под категоријом Е-управа су доступне секције: Службени лист, Буџет, Систем 48, Виртуелни матичар, Информатор о раду, Одлуке и решења, Обрасци и формулари, Планови и документи, Водич кроз општину, Јавни конкурси и одлуке о именовању, Избори, Сервисне информације, Јавне набавке, Одељење за урбанизам и Портал безбедности саобраћаја.

Иако су на територији општине Врбас у службеној употреби и русински и мађарски језик, интернет-презентација општине је израђена само на српском језику и ћириличким писмом. Обрасци и формулари који су доступни у електронској форми су такође сачињени искључиво на српском језику и ћириличким писмом, без назначавања да се могу поднети и на језику

националне мањине који је у службеној употреби. Код издавања извода из матичних књига нема опције за издавање извода на двојезичком обрасцу.

ВРШАЦ

Град Вршац има 52.026 становника, од тога 37.595 Срба (72%), 5.420 Румуна (10%) и 2.263 Мађара (4%). Територију града Вршца чине насељена места Ватин, Велико Средиште, Влајковац, Војводинци, Вршац, Вршачки Рит, Гудурица, Загајица, Избиште, Јабланка, Куштиљ, Мали Жам, Мало Средиште, Марковац, Месић, Орешац, Павлиш, Парта, Потпорањ, Ритишево, Сочица, Стража, Уљма и Шушара. Члан 8. Статута града Вршца („Службени лист Општине Вршац“, број 10/2008, 13/2008, 3/2015, 4/2016 и „Службени лист Града Вршца“, број 10/2017.) утврђује да је на територији града Вршца у службеној употреби српски језик и ћирилично и латинично писмо, а у службеној употреби истовремено су и румунски језик и мађарски језик и њихова писма, у складу са законом.

Портал града Вршца се налази на адреси www.vrsac.com. Почетна страница садржи категорије Инфо, Локална самоуправа, Документа и обрасци, Јавне набавке, Архива, О Вршцу и Контакт. Доступне су и секције: Урбанизам, Услуге и службе, еУправа, Контакти и Конкурси. У оквиру секције еУправа постоји могућност подношења електронског захтева за издавање извода из матичних књига, али се нуди варијанта извода или на међународном или на домаћем обрасцу (без опције за двојезички образац). У рубрици Конкурси се налазе јавни позиви (са формуларима за пријављивање) на српском језику.

Званична презентација града Вршца је израђена искључиво на српском језику (с могућношћу избора ћириличног или латиничког писма), и мада су у службеној употреби и румунски и мађарски језик, на сајту нема никаквих садржаја на овим језицима.

ЖАБАЉ

Општина Жабалј има 26.134 становника, од тога 22.134 Срба (85%), 1.301 Ром (5%) 1.198 Русина (5%) и 271 (1%) Мађара. Члан 3. Статута („Службени лист општине Жабалј“, број 8/11, 8/12 и 27/17.) прописује да територију општине, утврђену законом, чине насељена места Жабалј, Чуруг, Ђурђево и Госпођинци са својим катастарским општинама. Према члану 5. Статута, на територији Општине у службеној употреби је српски језик и ћирилично писмо и језик и писмо русинске националне мањине.

Званичан сајт општине се налази на веб-адреси www.zabalj.rs. Почетна страна садржи категорије Друштво, Локална самоуправа, Привреда, Документа и Контакти. Под опцију Документа сврстане

су секције Јавне набавке, Прописи, Службени листови, Обавештења и решења, Одлука о јавном конкурсy. Занимљивост је да се под секцијом Прописи налазе: Буџет и завршни рачун, Цивилна заштита, Друга акта, Друштвене делатности и социјална заштита, Комуналне делатности, Символи, празници и награде, Плате и друга примања, Пољопривреда, Порези, таксе и накнаде, Саобраћај, путеви и улице, Статут, Пословници и Општи акти, Јавна предузећа, установе, фондови и друга правна лица, Стратешка документа, Урбанизам, грађевинарство и непокретности, те Заштита животне средине. На почетној страни се налази и секција Виртуелни матичар, преко које се може поднети електронски захтев за издавање уверења о држављанству.

Сајт је израђен само на српском језику и доступан је у ћириличној и латиничкој варијанти.

ЖИТИШТЕ

У општини Житиште живи 16.841 становник, од тога 10.436 Срба (62%), 3.371 Мађар (20%) и 1.412 Румуна (8%). Члан 3. Статута („Службени лист Општине Житиште“, број 34/2013 – пречишћен текст) утврђује да територију општине чине насељена места, односно подручја катастарских општина које улазе у њен састав, и то: Житиште, Банатски Двор, Торда, Банатско Карађорђево, Честерег, Равни Тополовац, Торак, Банатско Вишњићево, Нови Итебеј, Српски Итебеј, Међа и Хетин, те да се називи насељених места утврђују се Законом, а називи насељених места се утврђују и исписују и на језику националне мањине, према њеној традицији и правопису у складу са Законом и Одлукама националних савета националних мањина. Члан 5. прописује да је у општини у службеној употреби српски језик и ћирилично писмо. У службеној употреби је поред ћириличног и латинично писмо, те да су у службеној употреби и језици националних мањина: мађарски и румунски језик и њихова писма.

Званична интернет-презентација општине се налази на веб-адреси www.zitiste.rs. На почетној страни су главне категорије Вести, О општини, Локална самоуправа, ОУ Житиште – одељења, Е-сервис грађана, Буџетски корисници и Контакти. Падајући мени категорије Е-сервис грађана садржи секције Јавни позиви и конкурси, Пољопривреда, Друштвена брига о деци, Бесплатна правна помоћ, Борачко инвалидска заштита, Локална пореска администрација, Заштита права пацијената, Јавне набавке, Покренути поступци јавних набавки, Извештаји, ГИС – Житиште, Биачки списак, Градитељство и урбанизам, Лична стања грађана, Стицање статуса енергетски угроженог купца, Заштита животне средине, Инспекцијски послови, Регистрација стамбених заједница, Избегла, прогнана и расељена лица и Огласна табла. Занимљив је садржај сврстан под секцију *Јавни позиви и набавке*: Пољопривредно земљиште у државној својини, КУД-ови и аматерске драмске секције, Избегла, прогнана и расељена лица, Јавни радови, Заштита животне средине, Послодавци, Стручна пракса, Инвалидна лица, Жене у општини Житиште, Спорт, Конкурси за пензионере, Цркве и верске заједнице, Награде и признања, Грађевинско земљиште у јавној својини, Урбанистички пројекти, Удружења, Суфинансирање поступка вантелесне оплодње, Јавно информисање и Конкурси за студенте. Преко сајта је доступан и виртуелни матичар, где се

електронским путем могу поднети захтеви за издавање уверења и извода из матичних књига. Заштитник грађана је наведен у категорији Локална самоуправа (заједно са Председником општине и Скупштине општине, заменицима, Скупштином општине и Општинским већем).

Сајт је доступан на српском језику и ћириличким писмом (мада је и латинично писмо у службеној употреби), на енглеском, мађарском и румунском језику. Неки садржаји (нпр. службени листови) су постављени само на српском језику. Верзије текстова на мањинским језицима су (вероватно) рађене машинским превођењем, па су садржаји на више места неразумљиви.

ЗРЕЊАНИН

Град Зрењанин је према попису становништва из 2011. године имао 123.362 становника, од тога 91.579 Срба (74%), 12.350 Мађара (10%), 3.410 Рома (3%), 2.161 Румуна (2%) и 2.062 Словака (2%). Чланом 3. Статута ("Службени лист града Зрењанина", број 26/13 – пречишћен текст, 37/13, 11/14, 20/14, 28/14, 5/17, 19/17 и 26/17.) предвиђено је да територију града чине насељена места Арадац, Банатски Деспотовац, Бело Блато, Ботош, Елемир, Ечка, Зрењанин, Јанков Мост, Клек, Книћанин, Лазарево, Лукино Село, Лукићево, Меленци, Михајлово, Орловат, Перлез, Стајићево, Тараш, Томашевац, Фаркаждин и Чента. Чланом 5. Статута је утврђено да је на територији града у службеној употреби српски језик и ћирилично писмо, а у службеној употреби су и језици националних мањина: мађарски, румунски и словачки језик и њихова писма.

Званична презентација града Зрењанина се налази на веб-адреси www.zrenjanin.rs. На почетној страни су категорије О граду, Градска власт, Е управа, Привреда, Посетите Зрењанин и Контакт. Информације о заштитнику грађана се налазе под категоријом Градска власт (уз секције Скупштина града, Градоначелник, Градско веће, Градска управа и Правобранилаштво). Категорија Е управа садржи следеће секције: Виртуелни матичар, Бирачки списак, Огласи и конкурси, Урбанизам, Инспекцијско-надзорни послови, Заштита животне средине, Комунална полиција, Локална пореска администрација, Јавне набавке, Службене евиденције, Овлашћена лица - Управни поступак, Регистар формалних захтева, Документа за преузимање, Канцеларија брзих одговора, Систем 48, СОС телефон, Стратегија одрживог развоја 2014 – 2020 и Партиципативно буџетирање. Уз помоћ виртуелног матичара град је омогућио онима који су уписани у матичне књиге које се воде за матично подручје Зрењанин, да путем интернета наруче и на кућну адресу добију изводе и уверења из матичних књига. На сајту је назначено да се могу тражити уверења и изводи и на двојезичком обрасцу.

Званична презентација града је израђена на српском језику у ћириличкој и латиничкој верзији, као и на енглеском језику. Мада су на територији града у службеној употреби и мађарски, румунски и словачки језик, на сајту нема написа на тим мањинским језицима.

ИНЂИЈА

У општини Инђија живи 47.433 становника, од тога 40.871 Србин (86%), 1.569 Хрвата (3%), 829 Мађара (2%) и 680 Словака (1%). Према члану 3. Статута („Службени лист општине Инђија“, број 9/13 – пречишћен текст и 7/18.), територију Општине, чине подручја насељених места Бешка, Инђија, Крчедин, Љуково, Јарковци, Марадик, Нови Карловци, Нови Сланкамен, Сланкаменачки Виногради, Стари Сланкамен и Чортановци. Мада је у Сланкаменачким Виноградима већинско становништво словачко, да у Марадику Мађари чине 24%, а у Новом Сланкамену Хрвати 16% становништва, чланом 5. Статута је предвиђено да је на територији општине у службеној употреби (само) српски језик и ћирилично писмо.

Општина има своју званичну веб-презентацију на адреси www.indjija.net која је доступна у ћириличној и латиничкој верзији на српском језику, као и на енглеском.

ИРИГ

Општина Ириг има 10.666 становника, од тога 8.534 Срба (78%), 762 Мађара (7%) и 232 Хрвата (2%). Територију општине чине насељена места Врдник, Јазак, Нерадин, Ривица, Мала Ремета, Крушедол Прњавор, Крушедол Село, Велика Ремета, Шатринци и Добродол (члан 3. Статута општине Ириг, „Службени лист општина Срема“, број 13/14, 30/14 и 9/15). У насељеним местима Шатринци (63%) и Добродол (75%) већину становништва чине Мађари. Члан 5. Статута предвиђа да је на територији општине у службеној употреби (само) српски језик и ћирилично писмо.

Званична интернет-презентација општине се налази на адреси www.irig.rs и доступна је на српском језику ћириличким писмом.

КАЊИЖА

На територији општине Кањижа живи 25.343 становника, од тога 1.830 Срба (7%) и 21.576 Мађара (85%). Према члану Статута („Службени лист општине Кањижа“, бр. 8/17 – пречишћен текст), у састав општине улазе насељена места Адорјан, Велебит, Зимонић, Кањижа, Мале Пијаце, Мартонош, Мали Песак, Ором, Долине, Ново Село, Трешњевац, Тотово Село и Хоргош. Члан 13. прописује да је на територији општине у службеној употреби је српски језик и ћирилично писмо и мађарски језик и његово писмо.

Званична презентација општине се налази на адреси www.kanjiza.rs. Отварањем сајта се нуде категорије: Локална самоуправа, Посетите Кањижу, Пословне вести, Е-управа, Календар и Наша Кањижа. Категорија Локална самоуправа доноси вести локалне самоуправе, саопштења, одлуке, конкурсе, вести о раду скупштине општине и општинског већа. Е-управа је портал за рад са грађанима, који нуди опције за приступ сервисима општине (са секцијама Општинска управа, Предмети и захтеви, Евиденција јавних прихода, Набавке, Документација, СМС Комуникација, Рад са е-поштом, Комунални проблеми – које садрже одговарајуће подсекције). Портал Наша Кањижа садржи секције Привреда, Комуналне делатности, Урбанизам, Пољопривреда, Заштита животне средине, Туризам, образовање, Култура, Социјална заштита, Здравство, Спорт, Омладина, Информисање, Ванредне ситуације, Верске заједнице, Цивилне организације, Заједница и Месне заједнице.

На званичном сајту су све набројане категорије израђене на и српском и на мађарском језику. Категорије Локална самоуправа и Посетите Кањижу су доступне и на енглеском језику, а категорија Пословне вести још додатно и на немачком језику.

КИКИНДА

Према резултатима последњег пописа становништва у граду Кикинда живи 59.453 становника. Већину, са 44.846 становника чине Срби (75%), док је број Мађара 7.270 (12%) и Рома 1.981 (3%). Мађари представљају већинско становништво у насељу Сајан, а њихова заступљеност у Банатској Тополи и Руском Селу премашује 20%. Према члану 2. Статута („Службени лист града Кикинде“, број 1/16 и пречишћени текст број 17/16), у састав територије града улазе насељена места Банатска Топола, Банатско Велико Село, Башаид, Иђош, Кикинда, Мокрин, Наково, Нови Козарци, Руско Село и Сајан. Одредба члана 5. Статута одређује облик и садржину печата прописује да се текст печата исписује српским језиком, ћириличним писмом и мађарским језиком и писмом. Следећи члан Статута утврђује да је у граду у службеној употреби српски језик и ћирилично писмо, али и мађарски језик и писмо у складу са Законом и овим Статутом, тј. тај језик и писмо су у службеној употреби у насељеним местима Банатској Тополи, Кикинди, Руском Селу и Сајану, у складу са Законом и посебном одлуком Скупштине.

Званична интернет-презентација града је постављена на адреси www.kikinda.org.rs. Почетна страна садржи категорије: Кикинда (са секцијама Становништво, Историја, Привреда, Култура, Галерија), Вести, Интервју, Информације, Сервиси (са секцијама Пронађите тражену страницу, Виртуелни матичар, Предмети, Увид у бирачки списак, Обједињена процедура, Озаконење објеката, Комунални ред, Урбанизам – обрасци, Инспекцијски послови, Заштита животне средине, ЛПА, Питајте председника, Регистар инвеститора, Предузетници, Правна лица, Јавна расправа, Јавни увид, Енергетска ефикасност, Трошкови пословања – Таксе и Избори) и Самоуправа. У падајућем менију, ова категорија нуди секцију Секретаријати и службе, у оквиру које је под Пословима ван организационих јединица наведен и заштитник грађана. Са почетне стране су

доступни и следећи „брзи линкови“: Виртуелни матичар, Јавне набавке, Информатор о раду, Евиденције, Информације од јавног значаја, Заштита података о личности, Кодекс понашања, Систематизација, Узбуњивање, Правна помоћ, Уговори, Урбанизам, Обавештења, Службени лист, Трошкови пословања – Таксе и Контакти. Преко Виртуелног матичара се могу наручити изводи на међународном обрасцу, али нема опције да се они затраже и на двојезичком обрасцу, на српском и на језику националне мањине.

Званичан сајт општине је израђен на српском језику и ћириличким писмом, а постоји и опција за латиничку варијанту.

КОВАЧИЦА

Према резултатима пописа становништва из 2011. године, општина Ковачица има 25.274 становника, од тога 8.407 Срба (33%), 10.577 Словака (42%), 2.522 Мађара (10%) и 1.543 Румуна (6%)¹³. Члан 3. Статута („Службени лист општине Ковачица“, број 13/08 и 9/09.). Територију Општине Ковачица чине подручја насељених места, односно катастарских општина које улазе у њен састав, и то: Ковачица, Дебељача, Црепаја, Падина, Самош, Идвор, Уздин и Путниково. У члану 12. се утврђује да су у општини Ковачица у службеној употреби, у раду пред органима Општине, српски језик и ћирилично писмо, а истовремено и латинично писмо, словачки језик и његово писмо, мађарски језик и његово писмо и румунски језик и његово писмо, на начин утврђен Уставом Републике Србије, Статутом АП Војводине и Законом о службеној употреби језика и писма. Став 2. истог члана прописује да свако има право да у поступку пред органима Општине, установама, предузећима и другим организацијама које у вршењу јавних овлашћења решавају о његовим правима и дужностима, употребљава свој језик и да се у том поступку упознаје са чињеницама на свом језику, у складу са законом.

Званична интернет-страница општине је постављена на адреси www.kovacica.org. На почетној страни су издвојене категорије Актуелно, О нама, Туризам, Култура, Питајте председника, Линкови, Контакти и Политика приватности. На сајту су и следеће секције: Локални акциони план за младе, Службени лист Општине Ковачица, Информатор о раду ЛС Ковачица, Правилник о систематизацији, Интерни акт, Обрасци – Информације од јавног значаја, Инспекција општине Ковачица, Мапа приступачности, Портал – Мој Предмет, Решење о утврђивању просечних цена квадратног метра одговарајућих непокретности за утврђивање пореза на имовину, Преузми документа, Обједињена процедура, Категоризација туристичког смештаја – обрасци и правилници, Како до Ковачице?, Упитник за привреднике, Избори 2016 и Регистрација стамбених заједница. Преко е-Матичара постоји могућност наручивања извода из матичних књига и књига држављана, али није наведено да се изводи могу добити и на двојезичким обрасцима.

---

¹³ Број становника општине објављен на интернет-презентацији општине (27.890) се не подудара са резултатима званичног пописа становништва (25.274).

Иако су на територији општине у службеној употреби и словачки, мађарски и румунски језик и писмо, званичан општински сајт је доступан само на српском језику ћириличким и латиничким писмом.

КОВИН

У општини Ковин живи 33.722 становника, од тога 25.150 Срба (75%), 3.001 Мађар (9%), 1.516 Рома (4,5%) и 1.170 Румуна (3%). Према члану 3. Статута општине Ковин („Сл. лист општине Ковин“, број 11/12-пречишћен текст, 25/13 и 2/15) територију општине Ковин, утврђену Законом, чине насељена места односно подручја катастарских општина која улазе у њен састав и то: Баваниште, Гај, Делиблато, Дубовац, Шумарак, Ковин, Мало Баваниште, Мраморак, Плочица и Скореновац. Члан 5. Предвиђа да је у општини у службеној употреби српски језик и ћирилично писмо, да су на територији општине у службеној употреби су и мађарски језик и латинично писмо и румунски језик и латинично писмо, те да ће се употреба језика и писма ових националних мањина регулисати посебном Одлуком Скупштине општине Ковин.

Званичан сајт општине се налази на адреси www.kovin.org.rs. На насловној страни су издвојене категорије О општине, Управа, Скупштина, Председник, Грађани, Статут, Контакт и Инфраструктура и развој. Под категоријом Грађани су наведени е-обрасци, Информације, Обједињене процедуре и Инспекцијски послови.

Мада су на територији општине у службеној употреби и мађарски и румунски језик и писмо, званичан општински сајт је доступан само на српском језику ћириличким писмом.

КУЛА

Општина Кула има 43.101 становника, од тога 25.237 Срба (59%), 4.588 Русина (11%), 4.334 Црногораца (10%), 3.412 Мађара (8%) и 1.290 Украјинаца (3%). Члан 4. Статута („Службени лист општине Кула“ бр. 7/13 – пречишћен текст) утврђује да територију општине чине насељена места Крушчић, Кула, Липар, Нова Црвенка, Руски Крстур, Сивац и Црвенка. Према члану 6. Статута, на територији општине у службеној употреби је српски језик и ћирилично писмо, мађарски и русински језик и њихова писма, на начин утврђен Уставом, законом и Статутом општине.

Званична интернет-презентација општине се налази на адреси www.kula.rs. Почетна страна издваја категорије О нама, Вести, Е-управа, Инфо-сервис, Привреда, Контакт и Јавне набавке. На сајту су понуђене и секције Статут, Буџет, Јавни увид, Трезор, Јавни огласи, Одлуке, Информатор о раду, Решења, Службени лист, Конкурси и Документи, а у оквиру секције Електронски сервис директне опције Питајте председника, Одељење за урбанизам и обједињена процедура, Виртуелни матичар, Локална пореска администрација и Пријава комуналних проблема. Преко

Виртуелног матичара постоји могућност прибављања извода из матичних књига електронским путем, али нема напомене да се могу тражити и изводи на двојезичном обрасцу.

Општински сајт је доступан на српском језику у ћириличној и латиничкој варијанти, те на енглеском језику (са другачијом мапом сајта, редукованим и измењеним садржајем). Мада су у општини у службеној употреби и мађарски и русински језик, на тим језицима нема никаквих садржаја.

МАЛИ ИЂОШ

Мали Иђош је општина са 12.031 становником, од тога 2.388 Срба (20%), 6.486 Мађара (54%) и 1.956 Црногораца (16%). Према члану 2. Статута општине Мали Иђош („Службени лист општине Мали Иђош“ бр.13/08 – пречишћен текст и 7/10), територију општине чине насељена места Ловћенац, Мали Иђош и Фекетић. Чланом 8. је предвиђено да је на територији општине у службеној употреби српски језик, ћирилично и латиничко писмо, и мађарски језик и писмо. Изменама статута из 2010. године, у службену употребу је уведен и црногорски језик.

Званична презентација општине се налази на адреси www.maliidjos.com. На насловној страни су категорије Самоуправа, Службени лист, Сервис за грађане, Књига гостију и Питам председника. Бочно су поређане секције о изборима, општинској управи, огласима, дозволама, порезима, јавним набавкама, вестима, јавним предузећима, организацијама и установама, медијима, спорту, економији, туризму, верским заједницама итд. Странице Виртуалног матичара су предвиђене да омогуће грађанима да путем интернета наруче и на кућну адресу преузму наручене изводе или уверења из матичне службе матичног подручја Суботица. Посебно је назначено да се изводи могу прибавити на домаћем обрасцу, на домаћем двојезичном и на међународном обрасцу. На сајту је само објављена вест из 2014. године о постављењу заштитника грађана, али не постоји одговарајући линк.

Официјелни сајт је израђен на српском језику (оба писма) и на мађарском језику. Општински службени листови који су објављени након 2010. године доступни су на сва три језика: српском, мађарском и црногорском.

НОВА ЦРЊА

У општини Нова Црња живи 10.272 становника, од тога 6.922 Срба (67%), 1.819 Мађара (17%) и 1.016 Рома (10%). Према члану 3. Статута (“Службени лист Општине Нова Црња”, бр. 09/08, 16/12 и 16/15), на територији општине се налазе насељена места Александрово, Нова Црња, Тоба, Војвода Степа, Српска Црња и Радојево. Члан 5. Статута утврђује да је на територији општине у службеној употреби је српски језик и ћирилично писмо и мађарски језик са својим писмом на начин утврђен законом. У члану 11. је предвиђено да општина утврђује називе улица, тргова,

градских четврти, заселака и других делова насељених места на својој територији посебном одлуком, уз претходну сагласност министарства надлежног за послове локалне самоуправе, односно националног савета за националне мањине.

Званична интернет-презентација општине се налази на адреси www.sonovacrnja.org.rs. Почетна страна нуди категорије Вести, Општина, Сервис, Информације, Културни центар и Контакти. У рубрици Сазнајте се налазе опције Статут општине, Информатор, Службени лист, Хронолошки лист, Обавештења, Планска документација, Огласи, Конкурси, Јавне набавке, Јавни конкурси и Локална пореска администрација. У падајућем менију категорије сервиси су секције Увид у бирачки списак, Матичарска служба (могућност електронског наручивања извода из матичних књига), Питајте председника, Огласи, Ситем 48 и ГИС – Нова Црња.

Сајт је израђен на српском језику ћириличким и латиничким писмом, те на мађарском језику, али је превод текстова доста лош и пун правописних грешака.

НОВИ БЕЧЕЈ

Општина Нови Бечеј има 23.925 становника, од тога 16.132 Срба (67%), 4.319 Мађара (19%) и 1.296 Рома (5%). Према члану 3. Статута („Службени лист општине Нови Бечеј“, број 17/17 – пречишћен текст), територију општине чине насељена места Нови Бечеј, Ново Милошево, Кумане и Бочар. Чланом 11. је предвиђено да општина Општина утврђује називе улица, тргова, градских четврти, заселака и других делова насељених места на својој територији посебном одлуком, уз претходну сагласност министарства надлежног за послове локалне самоуправе, те да се у поступку промене назива улица, тргова, градских четврти, заселака и других делова насељених места прибавља мишљење националног савета националне мањине. Члан 5. прописује да је на територији општине у службеној употреби српски језик и ћирилично писмо и мађарски језик и његово писмо.

Званичан сајт општине се налази на адреси www.novibecej.rs. На почетној страни су издвојене категорије Актуелно, Локална самоуправа, е-Управа, Документи, Услуге, Привреда, Туризам и Контакт. Под категорију е-Управе су сврстане секције Виртуелни матичар, Инспекције, Урбанизам, Савет за безбедност саобраћаја, Саветник за заштиту, Лицитација земљишта, ГИС Нови Бечеј, Увид у бирачки списак, Реч грађана и Јавне службе. Преко Виртуелног матичара се могу затражити изводи из матичних књига, при чему је назначена могућност добијања тих извода и на двојезичком обрасцу.

Званичан сајт је израђен само на српском језику и латиничком писму, на њему је једино Статут општине доступан и на мађарском језику.

НОВИ КНЕЖЕВАЦ

Према подацима пописа становништва из 2011. године, у општини Нови Кнежевац живи 11.269 становника, од тога 6.445 Срба (57%), 3.217 Мађара (29%) и 923 Рома (8%). Члан 3. Статута („Службени лист општине Нови Кнежевац“, број 12/08, 11/10 и 6/13) предвиђа да територију општине, утврђену законом, чине насељена места Нови Кнежевац, Филић, Банатско Аранђелово, Сигет, Подлокањ, Мајдан, Рабе, Српски Крстур и Ђала. Члан 5. одређује да је на територији Општине у службеној употреби српски језик и ћирилично писмо и мађарски језик и латинично писмо.

Званични интернет-портал општине се налази на адреси www.noviknezevac.rs. Главне категорије на насловној страни су Вести, Локална самоуправа, Е-управа, Документи, Контакт и Линкови, а издвојене су и опције Питајте ОУ, Е-дозволе и Озакоњење објеката. Једини садржај под категоријом Е-управа је Виртуелни матичар, који омогућује наручивање извода из матичних књига, при чему се не наводи да се могу затражити документа и на двојезичком обрасцу. Под опцијом Е-дозволе се налази Систем за електронско подношење пријава и Електронске грађевинске дозволе-упутства.

Сајт је израђен на српском језику и ћириличком писму, као и на мађарском језику, мада се две верзије не подударују у потпуности.

НОВИ САД

Град Нови Сад има 341.625 становника, од тога 269.117 Срба (79%), 13.272 Мађара (4%), 6.596 Словака (2%), 5.336 Хрвата (1,5%), 3.636 Рома (1%), 3.444 Црногораца (1%), 2.160 Русина (0,5%) и 891 Румуна. Према одредбама члана 2. Статута („Службени лист града Новог Сада“, број 43/08 – пречишћен текст), на територији града су основане две градске општине, а њихову територију чине насељена места која улазе у њихов састав: Нови Сад, Футог, Ветерник, Бегеч, Кисач, Руменка, Степановићево, Каћ, Ченеј, Будисава и Ковиљ, те Петроварадин, Сремска Каменица, Буковац, Лединци и Стари Лединци.

Званична презентација града се налази на веб-адреси www.novisad.rs. Главне категорије на почетној страни су Нови Сад, Градска управа, Инвестиције, Сервисне информације, Прес-центар, Информатор о раду градске власти и Контакт. При дну почетне стране је издвојена и категорија Е-управа, са ког места је могућ приступ различитим електронским услугама: регистру инвеститора, административним поступцима, обједињеној процедури, виртуелном матичару (прибављање извода из матичних књига електронским путем, без навођења могућности да се може затражити и извод на двојезичком обрасцу), те Заштитнику грађана. Сајт Заштитника грађана је доступан на свим језицима који су у службеној употреби у граду.

Портал града Новог Сада је израђен на српском језику и на оба писма, као и на енглеском језику, мада не у потпуно идентичној верзији. Мада су на територији града у службеној употреби и мађарски, русински и словачки језик и писма, на тим језицима званичан градски сајт није доступан.

ОПОВО

Општина Опово има 10.440 становника, од тога 8.994 Срба (86%), 312 Рома (3%), 198 Румуна (2%) и 167 Хрвата (1,5%). Територију општине, према члану 3. Статута општине Опово („Општински службени гласник општине Опово“ број 18/12, 3/13 и 5/14) чине насељена места, односно подручја катастарских општина које улазе у њен састав, и то: Опово, Баранда, Сакуле и Сефкерин. Чланом 5. Статута је утврђено да је на територији општине у службеној употреби српски језик и ћирилично писмо.

Званична интернет-презентација општине се налази на адреси www.opovo.org.rs. На почетној страни су издвојене четири главне категорије: О општини, Култура, Туризам и Контакт, а испод њих су доступне опције Актуелности, Манифестације, Конкурси, Документи, Јавне набавке и Линкови.

Сајт је израђен на српском језику и ћириличким писмом.

ОЦАЦИ

Општина Оџаци има 30.154 становника, од тога 25.077 Срба (83%), 1.188 Мађара (4%), 1.035 Рома (3%) и 835 Словака (3%). Према члану 3. Статута („Службени лист општине Оџаци“, број 17/08 и 27/10), територију општине чине територије насељених места Бачки Брестовац, Бачки Грачац, Богојево, Дероње, Каравуково, Лалић, Оџаци, Ратково и Српски Милетић. Члан 5. Статута предвиђа да је на територије општине у службеној употреби српски језик и ћирилично писмо (а латиничко на начин утврђен законом), те да су у службеној употреби и мађарски и словачки језик, на начин утврђен законом.

Званична интернет-презентација општине се налази на адреси www.odzaci.rs. На почетној страни сајта су категорије Оџаци, Актуелности, Локална самоуправа, Документа, Институције, Јавне набавке, Јавне расправе, Архива и Контакт.

Сајт је израђен на српском језику ћириличким и латиничким писмом, а доступна је и модификована верзија појединих текстова на енглеском језику.

ПАНЧЕВО

У граду Панчеву живи 123.414 становника, од тога 97.499 Срба (79%), 4.558 Македонаца (4%), 3.422 Мађара (3%), 3.173 Румуна (2%), 2.118 Рома (1,5%) и 1.411 Словака (1%). Према члану 2. Статута („Сл. лист града Панчева“ број 25/15 – пречишћен текст и 12/16), територију града Панчева чине насељена места Банатски Брестовац, Банатско Ново Село, Долово, Глогоњ, Иваново, Јабука, качарево, Омољица, Панчево и Старчево. Чланом 3. Статута је прописано да је на територији града у службеној употреби српски језик и ћирилично писмо; поред српског језика и ћириличног писма, на територији насељених места у службеној употреби су и језици и писма националних мањина, и то: на територији Иванова и бугарски и мађарски језик, писмо, на територији Банатског Новог Села и румунски језик, на територији Јабукe и македонски језик, а на територији Војловице и мађарски језик.

Званична интернет-презентација града се налази на адреси www.pancevo.rs. На насловној страни су издвојене категорије О Панчеву, Услуге, Документа, Информатор, Контакт и Архива – стари сајт. Отварају се и опције Екологија и комунална делатност, Финансије, привреда и конкурси, Лична стања грађана (под којом се налазе секције Матичар, Кредити и стипендије, Борачка и инвалидска заштита, Избегла и расељена лица, Студентска пракса и Преглед предмета), те Породица (која садржи секције Дечји додатак, Родитељски додатак, Труднице, Породиље, Посебна нега, Заштитник пацијената и Приступачна управа). Линк ка порталу Заштитника грађана се налази под категоријом О Панчеву, у секцији Локална самоуправа (заједно са Скупштином града, Градоначелником, Скупштином града, Градским већем, Градском управом, Збратимљеним градовима и Стратегијом развоја).

Званичан сајт града је израђен на српском језику и ћириличким писмом. Са другачијим распоредом и измењеним садржајем сајт је доступан и на енглеском, бугарском, мађарском, македонском, румунском и (мада није у службеној употреби) словачком језику. Текст у једној секцији сајта на мађарском је уместо на мађарском, објављен на словачком језику.

ПЕЋИНЦИ

Општина Пећинци има 19.720 становника, где 17.965 Срба чине већину (91%). Према одредбама Статута („Службени лист општина Срема“, број 29/08, 34/08 и 19/15), територију општине чине насељена места Ашања, Брестач, Деч, Доњи Товарник, Карловчић, Купиново, Обреж, Огар, Пећинци, Попинци, Прхово, Сибач, Сремски Михаљевци, Суботиште и Шимановци. На територији општине у службеној употреби је српски језик и ћирилично писмо.

Званична презентација општине се налази на веб-адреси www.pecinci.org. Сајт садржи следеће категорије: О Пећинцима, Привреда, Туризам, Локална заједница, Јавне установе, Локална самоуправа, Инфо и Контакт, и израђен је на српском језику и латиничком писму.

ПЛАНДИШТЕ

Општина Пландиште има 11.336 становника, од тога 5.868 Срба (52%), 1.280 Мађара (11%), 1.042 Македонца (9%), 784 Румуна (7%) и 616 Словака (5%). Према члану 3. Статута („Службени лист општине Пландиште, бр 16/08, 17/12 и 3/15) територију општине, утврђену законом, чине насељена места која улазе у њен састав и то: Банатски Соколац, Барице, Велика Греда, Велики Гај, Дужине, Јерменовци, Купиник, Маргита, Марковићево, Милетићево, Пландиште (са Лаудоновцем), Стари Лец и Хајдучица. Члан 5. утврђује да је на територији Општине у службеној употреби је српски језик и ћирилично писмо, мађарски, румунски и словачки језик.

Званичан сајт општине се налази на веб-адреси www.plandiste-optina.rs. Почетна страна садржи категорије Актуелно, О Пландишту, Локална власт, Општинска управа, Документа, Услуге, Привреда и Контакт, а бочни мени садржи категорије Актуелно, Вести, Избори, Документа, Конкурси, Пројекти, Јавне набавке, Јавни позиви, Пољопривреда, Обавештење за медије и Разно. Постоји и приступ виртуелном матичару, односно могућност да се електронским путем наруче изводи из матичних књига.

Мада су на територији општине у службеној употреби и мађарски, румунски и словачки језик и писмо, званичан сајт је израђен само на српском језику и ћириличким писмом, а доступан је и у латиничкој варијанти.

РУМА

У општини Рума живи 54.339 становника, од тога 46.891 Србин (86%), 1.719 Хрвата (3%), 1.297 Рома (2%) и 1.171 Мађар (2%). Члан 3. Статута ("Службени лист општина Срема", број 6/09 и 38/12) утврђује да територију општине чине насељена места Рума, Буђановци, Вогањ, Витојевци, Грабовци, Добринци, Доњи Петровци, Жарковац, Краљевци, Кленак, Мали Радинци, Никинци, Путинци, Павловци, Платичево, Платичево, Стејановци и Хртковци. У насељеном месту Хртковци Хрвати чине око 40% и Мађари око 19%, а у насељеном месту Никинци Хрвати 19% и Мађари око 17% укупног локалног становништва. Чланом 5. Статута је прописано да је на територији општине Рума у службеној употреби српски језик и ћирилично писмо.

Званичан сајт општине се налази на адреси www.ruma.rs. Главне категорије на почетној страни су Вести, Актуелности, Локална власт, Упознајте Руму, општинска управа, Сервис грађана, а доступне су и секције Виртуелни матичар, Систем 48 (за пријављивање комуналних проблема) и Инвестирајте у Руми.

Сајт је израђен на српском језику ћириличким писмом. Занимљивост је да постоји могућност избора бугарског, (традиционалног) кинеског, хрватског, чешког, данског, холандског, енглеског,

француског, немачког, грчког, мађарског, ирског, италијанског, македонског, норвешког, пољског, румунског, руског, словеначког, шпанског, шведског, турског и украјинског језика, али се ради о машинском превођењу, па су текстови на појединим местима неразговорни и у великој мери језички неправилни.

СЕНТА

Општина Сента има 23.316 становника, од чега 2.533 Срба (11%), 18.441 Мађара (79%) и 595 Рома (2,5%). Према члану 3. Статута („Службени лист општине Сента“, број 25/17 – пречишћени текст)) територију општине чине насељена места Богараш, Горњи Брег, Кеве, Сента и Торњош, сва места са већинским мађарским становништвом. Према члану 5. Статута, на територији општине у службеној употреби је српски језик и ћирилично писмо, као и мађарски језик и његово писмо.

Званична интернет-презентација општине се налази на адреси www.zenta-senta.co.rs. Насловна страна нуди категорије: Упознајте Сенту, Локална самоуправа, Општинска управа, Привреда, Туризам, Вести, Документи, Галерија сенћанских догађаја и Е-управа, а на левој страни следеће директне секције: О нама, Укратко о Сенти, Историјат општине Сента, Мапа града Сенте, Знаменити Сенћани, Лауреати градских одличја, Наши братски градови, Култура, образовање, Спорт, Цивилне организације, Месне заједнице, Религија, Остале институције и сервисне информације. На почетној страни су и Информатор о раду, Буџет, Порез на имовину, Инспекције, Обједињена процедура, Озакоњење објеката, Упит у посебан бирачки списак, Провера уписа у посебан бирачки списак, Карта за велике породице, ЛПЕЕ, Јавни бележник, Туристичка организација, Бизнис инкубатор, Јавно-комунално стамбено предузеће, Спортски савез, Опште удружење самосталних предузетника и Центар за социјални рад. Приступ категорији Е-управа омогућује наручивање путем интернета извода из матичних књига рођених, венчаних, умрлих и уверења из књиге држављана. Приликом попуњавања захтева нуди се и опција извода на двојезичком обрасцу.

Званичан сајт општине је израђен на српском и мађарском језику (са изузетком категорије Е-управа, чији садржај није преведен на мађарски језик).

СЕЧАЊ

Општина Сечањ има 13.267 становника, од тога 9.195 Срба (69%), 1.691 Мађара (13%), 714 Рома (5%) и 566 Румуна (4%). Према члану 3. Статута („Службени лист општине Сечањ“, број 8/15 – пречишћен текст), територију општине чине насељена места која улазе у њен састав: Банатска Дубица, Бока, Јарковац, Јаша Томић, Бусење, Конак, Крајишник, Неузина, Сечањ, Сутјеска и Шурјан. Члан 5. предвиђа да је у службеној употреби српски језик и ћирилично писмо, али да су у

општини поред српског језика и ћириличног писма у службеној употреби „и мађарски језик и латинично писмо и румунски језик и латинично писмо, као језици народности.“

Званичан веб-сајт општине се налази на адреси www.secanj.rs. Насловна страна садржи категорије О Сечњу, Локална самоуправа, Општинска управа, Вести, Јавне набавке, Јавни позиви, Адресар, Контакти, Локална пореска администрација, Информатор, Озакоњење објеката и Обједињена процедура.

Интернет-презентација општине је израђена на српском језику, са могућношћу избора ћириличног или латиничког писма.

СОМБОР

У граду Сомбору живи 85.903 становника, од тога 54.370 Срба (63%), 9.874 Мађар (11%), 7.070 Хрвата (8%) и 2.058 Буњеваца (2,5%). Према члану 2. Статута („Службени лист града Сомбора“, број 22/16 – пречишћени текст), територију града чине насељена места Алекса Шнатић, Бачки Брег, Бачки Моноштор, Бездан, Гаково, Дорослово, Кљајићево, Колук, Растина, Риђица, Светозар Милетић, Сомбор, Станишић, Стапар, Телечка и Чонопља (те приградска насеља и салаши). У члану 7. је прописано да је у граду у службеној употреби српски језик и ћирилично писмо, да се у граду утврђује и службена употреба латиничког писма и мађарског језика и писма (на начин утврђен уставом, законом, другим прописом и статутом града), те да се у насељеним местима Бачки Брег и Бачки Моноштор утврђује и службена употреба хрватског језика и писма.

Званичан сајт града се налази на адреси www.sombor.rs. Почетна страна доноси категорије О Сомбору, Локална самоуправа, Градска управа, Документи, Информације, Привреда, Сервиси грађана, Инвестирајте у Сомбор и Контакти. Преко категорије Локална самоуправа могућ је приступ порталу Заштитнику грађана, а категорија Сервиси грађана садржи секције Градски услужни центар, Питајте градоначелницу, Пријавите комунални проблем, Виртуелни матичар (могуће захтевање извода из матичних књига и на двојезичком обрасцу), Обрасци и формулари, Озакоњење објеката, Регистрација стамбених заједница, Регистар грађевинских и локацијских дозвола, Калкулатор локалних такси и Провера у бирачком списку. На насловној страни се поред осталог налази и линк ка Мапи приступачности за особе са инвалидитетом.

Мада је у граду у службеној употреби и мађарски језик (а у два насељена места и хрватски језик), званичан градски сајт је израђен само на српском језику, с тим да се може изабрати ћирилично или латиничко писмо. Додуше, у категорији Сервиси грађана је назив линка „Обрасци и формулари“ написан и на мађарском језику (али нема никаквих даљих садржаја на том језику).

СРБОБРАН

Општина Србобран има 16.317 становника, од тога 10.709 Срба (66%) и 3.387 Мађара (21%). Члан 3. Статута („Службени лист општине Србобран“, број 11/17- пречишћен текст) предвиђа да територију општине чине насељена места Србобран, Надаљ и Турија. У члану 5. је прописано да је на територији општине у службеној употреби српски језик и ћирилично писмо и мађарски језик и писмо, на начин прописан законом.

Званични интернет-портал општине се налази на адреси www.srbobran.rs. Издвојене категорије на почетној страни су Локална самоуправа, Општина, Култура, Инвест ИН, Е-управа и Инфо. Под Е-Управом су секције Службени лист, Виртуелни матичар, Буџет, Документи, Локална пореска администрација, Информатор о раду, Систем 48, Јавне набавке, Одељење за урбанизам и Избори. Виртуелни матичар општине Србобран пружа посетиоцима сајта и грађанима погодност да путем интернета наруче и на кућну адресу преузму наручене изводе или уверења из матичне службе матичног подручја Србобран, али се не наводи могућност добијања извода на двојезичком (нити међународном) обрасцу. Општински службени листови су на сајту доступни и на српском и на мађарском језику.

Званичан сајт општине је израђен на српском језику и ћириличким писмом. Занимљивост је да се у једном пољу при самом дну насловне стране под насловом „Предузећа/Установе“ налазе логотипи кружног облика ЈКП-а „Градитељ“, ЦСР-а, Дома здравља, Гимназије „С. Марковић“ и ПУ „Радост“. Испод недовољно уочљиве последње фотографије истих димензија и облика је натпис „Szenttamás“ (с правописном грешком). Кликком на фотографију се приступа општинском сајту на мађарском језику, који није идентичан са српском верзијом и који садржи категорије: Почетна страна, Самоуправа, Култура, Установе, Информације, Манифестације, Медији, Галерија и Контакти.

СРЕМСКА МИТРОВИЦА

Град Сремска Митровица има 79.940 становника, од тога 69.649 Срба (87%), 2.112 Хрвата (3%), 1.194 Рома (1,5%), 696 Мађара, 620 Словака и 534 Украјинац. Према члану 3. Статута ("Службени лист града Сремска Митровица", број 13/12), у територију града спадају насељена места Бешеновачки Прњавор, Бешеново, Босут, Велики Радинци, Гргуревци, Дивош, Засавица I, Засавица II, Јарак, Кузмин, Лаћарак, Лежимир, Манђелос, Мартинци, Мачванска Митровица, Ноћај, Равње, Раденковић, Салаш Ноћајски, Сремска Митровица, Сремска Рача, Стара Бингула, Чалма, Шашинци, Шишатовац и Шуљам. Чланом 5. је прописано да је на територији града у службеној употреби српски језик и ћирилично писмо, а на подручју насељеног места Стара Бингула, истовремено са српским језиком и ћириличним писмом, у службеној употреби је хрватски језик и латинично писмо, на начин утврђен законом.

Званична интернет-презентација града се налази на адреси www.sremskamitrovica.rs. Почетна страна садржи главне категорије Добро дошли (са основним подацима о граду), Инвестирајте, Локална самоуправа, Е-управа, Документи, Конкурси, Прес центар и Контакти. Посебно је издвојена Е-управа, Питајте градоначелника, Инспекцијске службе и комунална полиција, Обједињена процедура, Јавне набавке и Мој предмет (који омогућује грађанима да остваре увид у статус поднетог захтева, рок и начин решавања као и име референта).

Сајт је израђен на српском језику са могућношћу избора између ћириличке и латиничке варијанте. У горњем углу стране је и опција за енглески језик, али се тој верзији не може приступити.

СРЕМСКИ КАРЛОВЦИ

Општина Сремски Карловци је најмања војвођанска општина има 8.750 становника, од тога 6.820 Срба (78%), 576 Хрвата (6,5%) и 182 Мађара (2%). Према члану 3. Статута Општине Сремски Карловци, („Службени лист општине Сремски Карловци“, број 12/08 и 17/12), територију општине чини насељено место Сремски Карловци, а према члану 9. у општини је у службеној употреби српски језик и ћирилично писмо.

Званична презентација општине се налази на веб-адреси www.sremskikarlovci.rs. Главне категорије на почетној страни су О нама, Вести, Привреда, Е-управа, Документа и Водич, а издвојене су и секције Пријавите комунални проблем, Наручите документа, Пишите председнику, Информатор о раду, Буџет и Градови побратими.

Сајт је израђен на српском језику, а доступан је на ћириличком и латиничком писму.

СТАРА ПАЗОВА

У општини Стара Пазова живи 65.792 становника, од тога 54.516 Срба (83%), 5.212 Словака (8%), 1.336 Хрвата (2%) и 1.191 Ром (2%). Чланом 2. Статута општине („Службени лист општина Срема“, број 26/08 и 5/13) утврђено је да територију општине чине насељена места Белегиш, Војка, Голубинци, Крњешевци, Нова Пазова, Нови Бановци, Стара Пазова, Стари Бановци и Сурдук. Члан 9. предвиђа да припадници националних мањина остварују сва права утврђена Уставом и осталим позитивним законским прописима, да је у општини у службеној употреби српски језик и ћирилично писмо, а на подручју насељеног места Стара Пазова истовремено са српским језиком и ћириличним писмом, у службеној употреби је словачки језик и писмо на начин утврђен законом. Занимљиво је да се и наредних пет чланова Статута односи на (основна) права припадника националних мањина, углавном понављајући законске одредбе.

Званична презентација општине се налази на веб-адреси www.starapazova.rs. Насловна страна садржи категорије Информације, О Пазови, Локална самоуправа, Општинска управа, Привреда,

Сервиси грађана, Галерија и Контакти. У падајућем менију код сервиса грађана налазе се опције Питајте председника, Виртуелни матичар, Пријавите комунални проблем, Обрасци и формулари, Заштита животне средине, Канцеларија за брзе одговоре, Регистар локацијских и грађевинских дозвола, Калкулатор локалних такси, Упит у јединствени бирачки списак, Провера уписа у јединствени бирачки списак, Провера уписа у посебан бирачки списак, ЛАМ, Обједињена процедура, Мапа приступачности за особе са инвалидитетом и Центар за социјални рад.

Званичан сајт општине је израђен на српском (ћириличким и латиничким писмом) и словачком језику, при чему на овај језик није преведен цео садржај. Постоји и опција прегледа сајта на енглеском језику, али се не отвара.

СУБОТИЦА

У граду Суботици живи 141.554 становника, од тога 38.254 Срба (27%), 50.469 Мађара (36%), 14.151 Хрват (10%), 13.553 Буњевца (9,5%) и 2.959 Рома (2%). У члану 2. Статута ("Службени лист Општине Суботица", број 26/08 и 27/08-исправка и "Службени лист Града Суботице", број 46/11 и 15/13) је одређено да у територију града спадају насељена места Бајмок, Мишићево, Бачки Виногради, Биково, Горњи Таванкут, Доњи Таванкут, Љутово, Хајдуково, Шупљак, Ђурђин, Келебија, Мала Босна, Нови Жедник, Стари Жедник, Палић, Суботица, Чантавир, Бачко Душаново и Вишњевац. Члан 9. предвиђа да су у граду у равноправној службеној употреби српски, хрватски и мађарски језик, са својим писмима.

Званична интернет-презентација града се налази на адреси www.subotica.rs. Као главне, на почетној страни се појављују категорије: Скупштина града Суботице, Локална самоуправа, Јавна предузећа и установе, Услуге и Контакти. У падајућем менију код Услуга се налазе Контакт центар 024, Контактирајте градоначелника, Наручивање докумената (могућност наручивања извода из матичних књига, уверења о држављанству и уверења о националности преко извода из МК), Обрасци (градских секретаријата) и Захтев за коришћење сала у Градској кући. На почетној страни су јасно издвојене и секције Заштитник грађана, Заштитник пацијената, Конкурси и огласи, Обавештења, Јавне набавке, Статут града, Буџет, Инспекција, Локална пореска администрација, Регистар инвеститора и други сервисни портали.

Званична презентација је доступна на српском (латиничка и ћириличка верзија), мађарском и хрватском језику. Постоји и опција за преглед сајта на енглеском језику, али нису доступни сви садржаји.

ТЕМЕРИН

Општина Темерин има 28.287 становника, од тога 19.112 Срба (68%) и 7.460 Мађара (26%). Према члану 3. Статута („Службени лист општине Темерин“, број 6/14 и 14/14 – пречишћен текст),

територију општине чине насељена места Темерин, Бачки Јарак и Сириг. Чланом 5. Статута је предвиђено да је на територији Општине у равноправној службеној употреби српски језик и ћирилично писмо и мађарски језик и његово писмо.

Званична презентација општине се налази на адреси www.temerin.rs. Насловна страна садржи следеће категорије: Општина Темерин, Локална самоуправа, Сервис грађана, Јавне набавке, конкурси и огласи, Контакт и Локална пореска администрација. Под категоријом Сервис грађана могу се наћи опције Питајте председника, Наручите документа (могућност добијања извода и уверења), Формулари и обрасци (разне изјаве и захтеви) , Ваши предлози, Пријавите проблем – Систем 48, Преглед захтева, Регистар инвеститора, Спровођење обједињене процедуре, Озакоњење објеката, Регистар стамбених заједница и Информације од јавног значаја.

Сајт је израђен на српском језику ћириличким писмом и на мађарском језику. Постоји и опција за преглед сајта на енглеском, али се на том језику налази само текст са основним подацима о општини.

ТИТЕЛ

У општини Тител живи 15.738 становника, од тога 13.615 Срба (86%), 822 Мађара (5%), 264 Рома (1,5%) и 165 Хрвата (1%). Према члану 4. Статута („Службени лист општине Тител“, број 3/02, 1/05, 18/08 и 10/14-пречишћен текст), територију општине утврђену Законом, чине насељена места која улазе у њен састав и то: Тител, Лок, Вилово, Гардиновци, Шајкаш и Мошорин. Службена употреба језика је прописана у члану 3. Статута, према којем је у општини у службеној употреби српски језик и ћирилично писмо, а „с обзиром да на територији општине традиционално живе припадници мађарске националне мањине поред српског језика у службеној употреби је и мађарски језик“.

Званичан сајт општине се налази на веб-адреси www.opstinatitel.rs и садржи следеће почетне категорије: Добродошли, Општина, Локална самоуправа, Инфо, Е-управа, Архива, Питајте и Контакти. У падајућем менију категорије Е-управа су Службени лист, Буџет, Просторни и генерални план, Матична служба (тражење извода из матичних књига, без могућности наручивања на двојезичком обрасцу), Бирачки списак, Водич кроз општину, Обрасци и формулари, Општински избори, Економски развој, јавне набавке, Локална пореска администрација, Обједињена процедура, Јавни увид, Службена евиденција, Озакоњење објеката, Инспекција, Електронски обрасци (захтеви, пријаве и сл.), Информације од јавног значаја, Заштита животне средине, Регистар стамбених заједница, Инвест ин, Јавно достављање и Огласна табла. Већина ових секција је и посебно издвојена на насловној страни.

Презентација општине је израђена на српском језику, ћириличким и латиничким писмом. Постоји и опција за мађарски језик, али се (највероватније) ради о машинском преводу реч-по-реч, па је текст неразумљив и неупотребљив. Приликом избора опције на енглеском језику, активира се Гугл-преводацац.

ЧОКА

Општина Чока има 11.398 становника, од тога 4.437 Срба (39%) и 5.661 Мађара (50%). Према члану 2. Статута општине Чока („Службени лист општине Чока“ број 3/11 – пречишћен текст), територију општине чине подручја насељених места Банатски Моноштор, Врбица, Јазово, Падеј, Остојићево, Санад, Црна Бара и Чока. У члану 9. Статута је предвиђено да је на територији општине Чока у службеној употреби „истовремено са српским језиком ћирилично и латинично писмо и мађарски језик и писмо“.

Званична презентација општине се налази на адреси www.coka.rs. Главне категорије на почетној страни су Самоуправа, Општина Чока, Насељена места, Даунлоуд, Грађанство и Галерија. У падајућем менију категорије Даунлоуд се налазе секције Урбанизам/Грађевинарство (обједињена процедура), Пормулари/Захтеви, План јавних набавки, Чоканска хроника, Информатор о раду, Стратегија развоја и Центар за социјални рад. Падајући мени категорије Грађанство нуди приступ Е-управи, Виртуелном матичару (наручивање извода из матичних књига и на двојезичком обрасцу), бирачком списку, сервисима, упутствима, формуларима, захтевима и документима.

Општински сајт је израђен на српском језику ћирилицом и латиницом и на мађарском језику, али неки садржаји (нпр. образовање, привреда, култура, спорт, туризам, историјско наслеђе) нису преведени на тај језик.

ШИД

У општини Шид живи 34.188 становника, од тога 26.646 Срба (78%), 2.136 Словака (6%), 1.748 Хрвата (5%) и 1.027 Русина (3%). Према члану 3. Статута Општине општине Шид („Службени лист општине Шид број 18/15 – пречишћен текст), територију општине чине насељена места Адашевци, Бачинци, Батровци, Беркасово, Бикић До, Бингула, Бингула, Вашица, Вишњићево, Гибарац, Ердевик, Илинци, Јамена, Кукујевци, Љуба, Моловин, Моровић, Привина Глава, Сот и Шид. Чланом 5. Је предвиђено да је на територији општине у службеној употреби српски језик и ћирилично писмо, да су на територији општине у службеној употреби истовремено латинично писмо, језици и писма словачке и русинске националне мањине, чија употреба се врши на начин утврђен законом, а на подручју насељеног места Батровци и насељеног места Сот истовремено са српским језиком и ћириличним писмом, латиничним писмом, језицима и писмима словачке и русинске националне мањине у службеној употреби је и хрватски језик и писмо, на начин утврђен законом.

Званична интернет-презентација општине се налази на адреси www.sid.rs на чијој насловној страни су категорије Е-управа (са секцијама Виртуални матичар, Увид у бирачки списак, Услужни центар, канцеларија за локалне економски развој и ЛАМ), Предузећа и установе, Месне

заједнице, Мапе и Контакти. У бочном делу насловнице су издвојене секције Стратешки план развоја, Додела средстава за санацију, Е-дозволе, Обједињена процедура, Озакоњење, Информатор о раду, Службени лист, Буџет, Планска документација, Обрасци, Јавне набавке, Огласи и јавни конкурси.

Мада је у општини Шид поред српског језика и ћириличног писма у службеној употреби и латиничко писмо, те словачки и русински језик и писмо, а у два насељена места и хрватски језик и писмо, званичан општински сајт је израђен само на српском језику и ћириличком писму.

ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА

Према члану 24. Статута Аутономне покрајине Војводине, поред српског језика и ћириличног писма, у органима АП Војводине су у равноправној службеној употреби и мађарски, словачки, хрватски, румунски и русински језик и њихова писма, у складу са законом. На званичним интернет-презентацијама Скупштине АПВ и Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице се ова одредба доследно поштује и њихови сајтови су, поред српског језика, доступни на свим језицима националних мањина који су у службеној употреби у раду покрајинских органа. На сајтовима Покрајинског секретаријата за финансије и Покрајинског секретаријата за спорт и омладину су на језицима националних мањина доступни (само) њихови информатори о раду. На званичним веб-сајтовима осталих покрајинских органа језици националних мањина нису заступљени.

У зависности од састава локалног становништва, у јединицама локалне самоуправе на територији Аутономне покрајине Војводине су, поред српског, у равноправној употреби и мађарски, словачки, румунски, русински, хрватски, чешки, црногорски, македонски и бугарски језик¹⁴.

---

¹⁴ Само **српски** језик је у службеној употреби у шест општина (Инђија, Ириг, Опово, Пећинци, Рума, и Сремски Карловци).

Мађарски језик је у службеној употреби на целој територији 28 јединица локалне самоуправе, и то: Ада, Бач, Бачка Топола, Бела Црква, Бечеј, Врбас, Вршац, Житиште, Зрењанин, Кањижа, Ковачица, Ковин, Кула, Мали Иђош, Нова Црња, Нови Бечеј, Нови Кнежевац, Нови Сад, Оџаци, Пландиште, Сента, Сечањ, Сомбор, Србобран, Суботица, Темерин, Тител и Чока. Осим тога, мађарски језик је у службеној употреби и у четири насељена места у општини Кикинда (Банатска Топола, Кикинда, Руско Село и Сајан), у два насељена места општине Апатин (Купусина, Свилојево) као и у Граду Панчеву, у насељеним местима Војловица и Иваново.

Словачки језик је у службеној употреби на целој територији једанаест јединица локалне самоуправе, и то: Алибунар, Бач, Бачка Паланка, Бачки Петровац, Бачка Топола, Зрењанин, Ковачица, Нови Сад, Оџаци, Пландиште и Шид. Овај језик је у службеној употреби и у насељеном месту Стара Пазова (општина Стара Пазова), и насељеном месту Луг (општина Беочин).

Румунски језик је у службеној употреби у следећих девет јединица локалне самоуправе: Алибунар, Бела Црква, Вршац, Житиште, Зрењанин, Ковачица, Ковин, Пландиште, Сечањ и у граду Панчеву у насељеном месту Банатско Ново Село.

Русински језик је у службеној употреби у Врбасу, Бачкој Тополи, Жабљу, Кули, Новом Саду и Шиду.

Хрватски језик је у службеној употреби у Граду Суботица, као и на територији насељеног места Стара Бингула (град Сремска Митровица), насељених места Бачки Брег и Бачки Моноштор (град Сомбор), насељених места Сот и Батровци (општина Шид), те насељеном месту Сонта (општина Апатин).

Чешки језик је у службеној употреби у општини Бела Црква.

Македонски језик је у службеној употреби у општини Пландиште.

Црногорски језик је у службеној употреби у општини Мали Иђош.

Бугарски језик је у службеној употреби у насељеном месту Иваново у граду Панчеву.

На основу презентованих података се може закључити да већина јединица локалне самоуправе на званичним интернет-презентацијама не поштује прописе о службеној употреби оних језика и писама националних мањина које су утврдиле својим статутом. Тиме се угрожава и право припадника националних мањина на обавештеност на њиховом матерњем језику, односно већина јединица локалне самоуправе на својој територији припадницима националних мањина не омогућује остваривање зајемчених језичких права.

Изузетак и пример добре праксе представља службено (српско-мађарско-хрватско) трилингвални град Суботица и општине из области Потисја (Кањижа, Сента, Ада, Бечеј) у којима је у службеној употреби и мађарски језик, као и општина Бачки Петровац и Стара Пазова, са службеном употребом словачког језика и писма. Иначе, званични сајтови су ретко доступни и на језицима мањинске популације, а ако јесу, најчешће је то мађарски језик.

Верзије текстова на мањинским језицима – са изузетком горе наведених добрих примера, – су у већини случајева веома лоши преводи и врве од синтактичких, термилошких и правописних грешака. Неретко се ради о пуким „машинским (гугл) преводима“, који су неразумљиви, практично неупотребљиви и бескорисни и постављени само форме ради. Уочена је појава да се само поједини сегменти званичне презентације појављују и у преведеној варијанти.

У погледу српског језика, безмало су сви сајтови доступни како у ћириличној, тако и латиничкој верзији, независно од статутарних одредби које се односе на врсту писма српског језика у службеној употреби. Међутим, постоје и такве општине, које су својим статутом поред ћириличног утврдиле и службену употребу латиничког писма, али су своје званичне презентације поставиле само у ћириличној варијанти (Бач, Житиште, Ковачица).

Неке од званичних презентација нуде и верзију на енглеском језику, али се често тим опцијама не може приступити. Нема ни једног примера да је целокупни садржај веб-странице преведен и на тај језик. На сајту једне јединице локалне самоуправе (Бач) су основни контакт-подаци дати и на кинеском и арапском језику, а званична презентација општине Рума упућује на могућност избора међу чак 23 страна језика, али се ради о машинским преводима, који су безмало неупотребљиви.

Имајући у виду резултате до којих се дошло прегледом званичних веб-страница свих јединица локалне самоуправе на територији Аутономне покрајине Војводине из аспекта њиховог поштовања статутарних одредаба о језицима и писмима уведеним у службену употребу и могућности остваривања права припадника националних мањина на обавештеност на њиховом матерњем језику, као и остваривања њихових језичких права нарочито у комуникацији са органима локалне самоуправе, Покрајински заштитник грађана – омбудсман даје следеће

ПРЕПОРУКЕ

1. Покрајински заштитник грађана – омбудсман, као пример добре праксе у покрајинским органима и као пример доследног уважавања правних правила која се односе на службену употребу језика националних мањина посебно истиче званичну веб-страницу Скупштине Аутономне покрајине Војводине и Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице.
2. Препоручује се осталим покрајинским органима да у складу са Стратегијом реформе и развоја покрајинске управе приступе изради својих званичних интернет-презентација и на језицима националних мањина који су у службеној употреби у њиховом раду, при чему до постизања потпуне вишејезичности приоритет треба дати оним садржајима који се односе на информације од јавног значаја.
3. Као добри примери, који уважавају статутарне одредбе о језицима и писмима националних мањина уведеним у службену употребу у јединицама локалне самоуправе могу да послуже званичне интернет-презентације града Суботице, општине Ада, Бачки Петровац, Бечеј, Кањижа и Сента.
4. Препоручује се општинама Алибунар, Апатин, Бач, Бачка Паланка, Бела Црква, Беочин, Врбас, граду Вршцу, општини Жабал, граду Зрењанину и Кикинди, општини Ковачица, Ковин, Кула, Нови Бечеј, граду Новом Саду, општини Оџаци, Пландиште, Сечањ, граду Сомбору и општини Шид да своје интернет-презентације израде и поставе и на језицима националних мањина, чију су службену употребу утврдили.
5. Препоручује се општинама Бачка Топола и Мали Иђош да своје званичне презентације израде и поставе на свим језицима националних мањина чију су службену употребу утврдили.
6. Препоручује се јединицама локалне самоуправе да своје интернет-презентације на језицима националних мањина израде у идентичном облику и садржином која одговара тексту постављеном на српском језику и писму. До постизања овог циља, препоручује се да се као први корак преведу барем информације о услугама електронске управе и садржаји који су од посебног значаја за грађане. У јединицама локалне самоуправе у којима је установљена институција заштитника грађана требало би уочљиво означити одговарајући линк.
7. Ради обезбеђивања језички исправних и квалитетних превода, препоручује се јединицама локалне самоуправе да израду текстова на језицима националних мањина повере стручним лицима (тумачима, преводиоцима, агенцијама) и да у ту сврху не користе аутоматске рачунарске програме, јер су такви преводи непотпуни, неразумљиви и неупотребљиви и грађанима не могу пренети жељену информацију.
8. Препоручује се општинама и градовима да на видном месту јасно назначе језичке опције које постоје на њиховим званичним сајтовима, те да ради лакшег сналажења и бржег проналажења жељених садржаја логички разврстају секције у оквиру главних категорија.

9. Препоручује се свим јединицама локалне самоуправе да за особе с инвалидитетом (нарочито с оштећењима вида и слуха) макар најосновније садржаје интернет-презентације рада јавних служби учине доступним и у прилагођеном формату.

**ТАБЕЛАРНИ ПРЕГЛЕД ЗВАНИЧНИХ ПРЕЗЕНТАЦИЈА ОПТШИНА И ГРАДОВА У АП ВОЈВОДИНИ
ПРЕМА ЈЕЗИЦИМА И ПИСМИМА У СЛУЖБЕНОЈ УПОТРЕБИ**

Јединица локалне самоуправа	Писмо у службеној употреби	Званична презентација	Језици националних мањина у службеној употреби	Званична презентација	Остали језици
Ада	ћирилица	ћирилица	мађарски	мађарски	
Алибунар	ћирилица	ћирилица	румунски, словачки	-	енглески
Апатин	ћир. лат.	ћир. лат.	(мађарски), (хрватски)	- -	
Бач	ћир. лат.	ћир. -	мађарски, словачки	- -	арапски, кинески
Бачка Паланка	ћирилица	ћир. лат.	словачки	-	
Бачка Топола	ћир. лат.	ћир. лат.	мађарски, русински, словачки	мађарски - -	
Бачки Петровац	ћирилица	ћир. лат.	словачки	словачки	
Бела Црква	ћирилица	ћирилица	мађарски, румунски, чешки	- - -	
Беочин	ћирилица	ћир. лат.	(словачки)	-	
Бечеј	ћир. лат.	ћир. лат.	мађарски	мађарски	(енглески)
Врбас	ћирилица	ћирилица	мађарски, русински	- -	
Вршац	ћир. лат.	ћир. лат.	мађарски, румунски	- -	
Жабалъ	ћир. лат.	ћир. лат.	русински	-	
Житиште	ћир. лат.	ћир. -	мађарски, румунски	мађарски, румунски	енглески
Зрењанин	ћирилица	ћир. лат.	мађарски, румунски словачки	- - -	енглески
Инђија	ћирилица	ћир. лат.	-		енглески
Ириг	ћирилица	ћирилица	-		
Кањижа	ћирилица	ћирилица	мађарски	мађарски	енглески, немачки
Кикинда	ћирилица	ћир. лат.	(мађарски)	-	
Ковачица	ћир. лат.	ћир. -	мађарски, румунски, словачки	- - -	
Ковин	ћирилица	ћирилица	мађарски, румунски	- -	
Кула	ћирилица	ћир. лат.	мађарски, русински	- -	енглески
Мали Иђош	ћир. лат.	ћир. лат.	мађарски, црногорски	мађарски, -	
Нова Црња	ћирилица	ћир. лат.	мађарски	мађарски	
Нови Бечеј	ћирилица	ћир. лат.	мађарски	-	

Нови Кнежевац	ћирилица	ћирилица	мађарски	мађарски	
Нови Сад	ћирилица	Ћир. лат.	Мађарски, русински, словачки	- - -	енглески
Опово	ћирилица	ћирилица	-		
Оџаци	ћирилица	ћир. лат.	мађарски, словачки	- -	енглески
Панчево	ћирилица	ћирилица	(мађарски), (румунски), (бугарски), (македонски)	мађарски, румунски, бугарски, македонски	словачки, енглески
Пећинци	ћирилица	латиница	-		
Планиште	ћирилица	ћир. лат.	мађарски, румунски, словачки	- - -	
Рума	ћирилица	ћирилица	-		буг; кин; хрв; чеш; дан; хол; енг; фра; нем; грч; мађ; ир; итал; мак; норв; пољ; рум; рус; словен; шпа; шве; тур; укр.
Сента	ћирилица	ћирилица	мађарски	мађарски	
Сечањ	ћирилица	ћир. лат.	мађарски, румунски	- -	
Сомбор	ћир. лат.	ћир. лат.	мађарски, (хрватски)	- -	
Србобран	ћирилица	ћирилица	мађарски	мађарски	
Сремска Митровица	ћирилица	ћир. лат.	(хрватски)	-	(енглески)
Сремски Карловци	ћирилица	ћир. лат.	-		
Стара Пазова	ћирилица	ћир. лат.	(словачки)	словачки	(енглески)
Суботица	ћирилица	ћир. лат.	мађарски, хрватски	мађарски, хрватски	енглески
Темерин	ћирилица	ћирилица	мађарски	мађарски	енглески
Тител	ћирилица	ћир. лат.	мађарски	мађарски	
Чока	ћир. лат.	ћир. лат.	мађарски	мађарски	
Шид	ћир. лат.	ћирилица	русински, словачки, (хрватски)	- - -	

